wroclaw.pl

Gdzie to zgłosić?

Awaria wodociągu, połamane drzewo, spóźniony autobus – sprawdź, co gdzie możesz zgłaszać.

str. 6-7

ISSN: 2719-7948 | BEZPŁATNY BIULETYN INFORMACYJNY URZĘDU MIEJSKIEGO WROCŁAWIA | NR 9 (219), 5-11.03.2025

WYDRUKOWANO NA PAPIERZE EKOLOGICZNYM

#TwójPITzmieniaWrocław

Bastion Sakwowy

czeka na gloriettę

str. 9-15

OLEKSANDR POLTAKOVSKY

Uważajcie: są zmiany ruchu przy Arkadach

Przy byłej galerii handlowej obowiązuje tymczasowa organizacja ruchu wokół budynku. Zobacz, jak powinni się tam poruszać pieszy i kierowcy.

str. 3

III LO przy Składowej będzie rozbudowane

Nowoczesny blok sportowy, nowe sale dydaktyczne i więcej zieleni – tak zmieni się „Trójka". Pracownia CH+ Architekci przygotuje projekt przebudowy.

str. 5

Trwają już zapisy na Runmaggedon 2025

Siła i charakter – to hasło biegu z przeszkodami Runmageddon, który we Wrocławiu w tym roku odbędzie się 11 i 12 kwietnia na Partynicach.

str. 19

BĄDŹ NA BIEŻĄCO. ZAWSZE AKTUALNE INFORMACJE NA **WWW.WROCLAW.PL**

OLEKSANDR POLIAKOVSKY

Szanowni Państwo,

„Tu na razie jest ściernisko, ale będzie San Francisco…" – ta fraza Golec uOrkiestry nie jest może najwyższych muzycznych lotów, ale dobrze oddaje to, co czasem czujemy, widząc tę czy inną przestrzeń, która niebawem się zmieni. Klin Wojszycko-Jagodziński to w istocie gdzieniegdzie nieużytki, gdzieniegdzie pola uprawne. Ale ustaliliśmy z Krajowym Ośrodkiem Wsparcia Rolnictwa – obecnym właścicielem tego terenu – że miasto przejmie tę przestrzeń. Stworzymy tam las społeczny. Zresztą – zgodnie z zasadą jedno zdjęcie warte jest więcej niż tysiąc słów – proszę obejrzeć wizualizacje tego, co zaplanowaliśmy, a Rada Miejska Wrocławia w ubiegłym tygodniu te nasze pomysły poparła.

Albo inne miejsce – Nowe Żerniki. Na końcu alei Architektów mamy obecnie pola uprawne. A w środę ogłosimy powstanie największego projektu infrastrukturalnego w historii Wrocławia. Bo jeśli mamy założoną na tę kadencję budowę aż pięciu nowych linii tramwajowych (Swojczyce, Jagodno, Maślice, Klecina, Szpital-Borowska), to musimy mieć gdzie te tramwaje serwisować i nocować. Zbudujemy największą w historii miasta zajezdnię tramwajową, która ma być bardzo zielonym projektem, a tramwaje będziemy myć deszczówką! Mam nadzieję, że za dużo nie zdradzam, psując efekt nowości kolegom z MPK. Kogo zaciekawiłem – niech szuka informacji o tej inwestycji we wrocławskich mediach w połowie tygodnia.

No dobrze – a za co to wszystko? A za Wasze. W tym numerze na kilkunastu stronach moje wielkie podziękowania dla Państwa. Za pracę na rzecz Wrocławia, bo niezależnie czy pracują Państwo w prywatnej, czy publicznej firmie – tu rozliczacie podatki. I z tych pieniędzy finansowane są tysiące inwestycji.

Zaczęliśmy kampanię „Wrocław się zmienia". Jej celem jest podziękowanie za to, co już miasto od Państwa otrzymuje, ale też zachęcenie mieszkańców (np. pracujących we Wrocławiu, ale mających inną rezydencję podatkową) do rozliczania podatków PIT i CIT w naszym mieście. Te w 2025 r. wyniosą 4,5 mld zł, co stanowi ponad 50 proc. wszystkich wpływów do miejskiego budżetu.

Jednym z elementów „Wrocław się zmienia" są billboardy pokazujące planowane zmiany w mieście. Dostaję od Państwa sygnały, że podoba się Wam pomysł odbudowy wieży widokowej na Bastionie Sakwowym i powrocie fontanny Neptuna na plac Nowy Targ. Przyznam Państwu, że zależy mi, by były to projekty odtwarzające dawne historyczne bryły czy kształty. Wobec pomysłów nowoczesnych form jestem w takich miejscach sceptyczny. W przypadku wieży, czyli glorietty – chciałbym tylko, by było tam więcej przestrzeni, bo oryginalna była właściwie jednoosobowa. Co do Neptuna – zależy mi na tym, by wykorzystać w całej instalacji oryginalne fragmenty, które odnalazł dr Tomasz Sielicki. Nasz wrocławski historyk, ale też motorniczy tramwaju. Wrocław to naprawdę niezwykłe miasto…

Jacek Sutryk
prezydent Wrocławia

POGODA

CZW. 6.03	PT. 7.03	SOB. 8.03	ND. 9.03	PN. 10.03	WT. 11.03	ŚR. 12.03
17°C	16°C	17°C	16°C	15°C	12°C	11°C

KARTKA Z KALENDARZA

MARZEC

WIKIPEDIA

7 marca 1968

we Wrocławiu urodził się Przemysław Saleta, mistrz świata w kick-boxingu, bokser wagi ciężkiej. Stoczył 52 walki bokserskie, wygrał 44. W kick-boxingu stoczył 35 walk, wygrał 34, pokonał m.in. Witalija Kliczkę.

WIKIPEDIA

7 marca 1954

we Wrocławiu zmarł Ludwik Hirszfeld. Wybitny lekarz, światowej sławy badacz grup krwi. W 1950 roku nominowano go do Nagrody Nobla. Był pierwszym dziekanem Wydziału Lekarskiego na Uniwersytecie Wrocławskim.

WIKIPEDIA

8 marca 2021

ulicami Wrocławia (podobnie jak innych miast) przeszedł Strajk Kobiet. Manifestacja została zablokowana przez policję na ul. Kazimierza Wielkiego. Doszło do przepychanek, policjanci użyli gazu łzawiącego.

WIKIPEDIA

10 marca 1974

zmarł arcybiskup wrocławski Bolesław Kominek, autor słynnego listu biskupów polskich do biskupów niemieckich, ze słowami „przebaczamy i prosimy o przebaczenie". W 2024 list zgłoszono do wpisu na listę UNESCO.

ZJAZDKRYSTYN.PL

11-13 marca 2023

Wrocław gościł Krystyny z całego kraju. Ogólnopolski Zjazd Krystyn organizowany jest od 1998 roku. Co roku panie świętują wspólnie imieniny w różnych miastach. Tym razem wybrały Wrocław. Było bardzo kolorowo.

Rozbiórka Arkad i utrudnienia w ruchu

W sobotę, 1 marca właściciel zaczął rozbiórkę galerii handlowej Arkady Wrocławskie, dlatego w okolicach obiektu zmieniła się organizacja ruchu. Roboty planowane są na co najmniej cztery miesiące. Zobacz, jak w tym czasie należy się tam poruszać.

Redakcja

Taka organizacja ruchu wokół Arkad jest od 1 marca

Arkady Wrocławskie przechodzą do historii. To decyzja właścicieli słynnego centrum biurowo-handlowego. Dotychczasowy właściciel galerii – Develia sprzedaje Arkady firmie Vastint Poland. Zawarto umowę przedwstępną, transakcja ma być sfinalizowana latem 2025 roku. Nowy właściciel zdecydował o rozbiórce istniejącego kompleksu i zastąpieniu go „nowoczesną, wielofunkcyjną zabudową". Rozebranie budynku jest jeszcze po stronie Develii.

OLEKSANDR POLIAKOVSKY

Pięć pojazdów na godzinę

Na początku grudnia urzędnicy z wydziału architektury wrocławskiego magistratu wydali spółce pozwolenie na rozebranie pustego i zamkniętego budynku. Miasto postawiło jednak wykonawcy warunek: budowę mają obsługiwać pojazdy o dopuszczalnej masie całkowitej do 9 ton. Taka organizacja wywózki gruzu ma chronić stan nawierzchni na ulicach, którymi samochody będą dojeżdżać do placu budowy i z niego wyjeżdżać.

Do placu budowy dojazd wytyczono ulicami: Karkonoską, Swobodną, Gwiaździstą, Szczęśliwą, Nasypową i Komandorską. Natomiast wyjazd z budowy ustalono ulicami: Komandorską, Swobodną, Gwiaździstą, Szczęśliwą, Powstańców Śląskich i dalej w kierunku wylotu z miasta.

Wjeżdżać i wyjeżdżać tam będzie mogło maksymalnie 5 pojazdów na godzinę.

Nie tylko sklepy

Arkady Wrocławskie otwarto w kwietniu 2007 roku. Szybko wpisały się w krajobraz miasta. Wiele osób robiło tu zakupy i spędzało czas. Na początku działalności kompleks miał 130 sklepów i punktów usługowych, biura o łącznej powierzchni 9 tys. mkw., multikino i parking na 1100 miejsc.

Szczegółowe wytyczne znajdziesz na: wro.news/organizacja-ruchu-arkady

Bezpłatne szczepienia dla kobiet w ciąży

MINISTERSTWO ZDROWIA

Przyszłe mamy, szczepiąc się, mogą ochronić przed krztuścem dziecko

Krztusiec jest poważnym zagrożeniem dla niemowląt w pierwszych 6 miesiącach życia, bo w tym czasie nie mogą one być w pełni zaszczepione. Dlatego to ważne, by zaszczepiła się mama.

Redakcja

Najlepszym sposobem na ochronę noworodków i niemowląt przed krztuścem jest szczepienie kobiet w ciąży. Dzięki temu dziecko otrzymuje przeciwciała, które chronią je w pierwszych miesiącach życia. Szczepienie zaleca się między 27. a 36. tygodniem ciąży. W przypadku kobiet, u których występuje ryzyko przedwczesnego porodu, szczepienie może być wykonane już po ukończeniu 20. tygodnia ciąży. Szczepienia odbywają się w przychodniach, do których kobieta jest zarejestrowana. Niepotrzebne jest skierowanie ani recepta na szczepionkę. Krztusiec to ostra choroba zakaźna wywołana przez bakterie, która przenosi się drogą kropelkową. W oskrzelach osób zakażonych gromadzi się lepki śluz, co prowadzi do nawracających napadów kaszlu. Choroba ta jest szczególnie niebezpieczna dla niemowląt i małych dzieci. Może przebiegać ciężko, prowadząc do napadów bezdechu, drgawek, niedotlenienia mózgu, a w najgorszym przypadku – do śmierci.

Prof. Wiszniewski nominowany

Prof. Andrzej Wiszniewski nominowany jest do tytułu Honorowego Obywatela Wrocławia. Kandydaturę zgłosili prezydent Wrocławia Jacek Sutryk oraz przewodnicząca Rady Miejskiej Wrocławia Agnieszka Rybczak. Profesor ma na koncie imponujący dorobek akademicki, liczne zasługi dla Wrocławia i całego kraju. W wieku 36 lat został najmłodszym profesorem nadzwyczajnym w Polsce – później także profesorem zwyczajnym. Był aktywnym uczestnikiem ruchu „Solidarność". W 1991 roku objął stanowisko rektora Politechniki Wrocławskiej. Po dwóch kadencjach na tym stanowisku pełnił funkcję szefa Komitetu Badań Naukowych oraz ministra nauki w rządzie Jerzego Buzka.

Jak dyżurują radni?

Spotkania z radnymi miejskimi w tym roku nadal odbywają się w godz. 15–16.30 w Sukiennicach 9 (pok. 204 i 205) w środy i czwartki. Najbliższe dyżury mają: wiceprzewodniczący **Łukasz Olbert** 6.03 i **Dorota Pędziwiatr** 13.03 oraz radni: 19.03 – **Jakub Janas** i **Anna Kołodziej**. Aktualny harmonogram dyżurów znajduje się na stronie **www.wro.news/dyzury2025**.

Oddaj krew, jeśli możesz

Regionalne Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa apeluje o oddawanie krwi. Pilnie poszukiwane są wszystkie grupy. Do centrum przy ul. Czerwonego Krzyża 5/9 można zgłosić się w pon., śr. i czw. w godz. 7–17.30, we wt. i pt. od 7 do 13.30 i w sob. w godz. 7.30–12. Krwiobus stanie: 4.03 i 5.03 w godz. 9–13 przy Uniwersytecie Ekonomicznym (Wampiriada), ul. Komandorska 118/120, 8.03 w godz. 9–13.30 przy Leroy Merlin, ul. Graniczna 4.

Radni przyjęli nowy plan, teraz decyzja KOWR

Nowy miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego pod Zielony Klin Południa Wrocławia został 27 lutego przyjęty głosami wszystkich radnych podczas sesji Rady Miejskiej Wrocławia. Teraz czas na decyzję Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa w sprawie oddania gruntów.

Błażej Organisty

Klin ma powstać na obszarze ograniczonym ulicami: Terenową, Buforową, Maszkowskiego, Wspólną, Smardzowską i Granitową. Przyjęcie nowego MPZP było niezbędne, aby ruszyć inwestycję. W starej wersji teren był przeznaczony głównie pod zieleń parkową oraz funkcję rekreacyjną i sportową. W nowej – jest również funkcja leśna, która została dodana na życzenie Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa. KOWR jest prawnym właścicielem działek, o które zabiega miasto.

– Rozmowy trwały wiele lat, ale najważniejsze, że udało nam się wypracować porozumienie, które pozwoli stworzyć unikatowe miejsce na mapie Wrocławia. Zamierzamy trafić we wszystkie potrzeby, z uwzględnieniem opinii mieszkańców, aktywistów i radnych osiedlowych zebranych podczas różnych form konsultacji – mówi Katarzyna Szymczak-Pomianowska, dyrektorka Departamentu Strategii i Zrównoważonego Rozwoju UMW.

Najnowsza koncepcja Klina Wojszycko-Jagodzińskiego (inaczej nazywanego Zielonym Klinem Południa Wrocławia) to wypadkowa propozycji pomysłodawców, wizji urzędników, oczekiwań mieszkańców i wymogów formalnych. Mieszkańcy odgrywają ważną rolę w procesie tworzenia koncepcji zagospodarowania tego terenu.

GRZEGORZ RAJTER

Katarzyna Szymczak-Pomianowska, Michał Młyńczak, Przemysław Matyja, Jacek Mól i Mikołaj Czerwiński

Klin stanie się przestrzenią, w której przyroda będzie na pierwszym planie. Oprócz stref leśnych i parkowych, projekt przewiduje świadome gospodarowanie wodami opadowymi, w tym stworzenie suchych zbiorników retencyjnych. – To nie oznacza jednak, że teren będzie pełnił jedynie zielone funkcje. Planujemy tutaj także strefy sportowo-rekreacyjne, dzięki którym mieszkańcy będą mogli aktywnie spędzać czas – dodaje Szymczak-Pomianowska.

W koncepcji obszar jest podzielony na 10 stref:

- międzypokoleniowa strefa aktywności (m.in. szachy, fontanna)
- przyszkolna strefa sportu (boiska, korty tenisowe)
- młodzieżowa strefa aktywności (np. siłownia zewnętrzna, skatepark)
- ogród społeczny (m.in. grządki, sad, altana)
- główna strefa sportu (boiska, tenis stołowy, siłownia plenerowa)
- strefa kultury (amfiteatr drewniany, oczko wodne, polana rekreacyjna)
- strefa przyrodnicza (pomosty drewniane, ścieżki, taras)
- plac zabaw z elementami wodnymi (np. sztuczna rzeka, wieża ze zjeżdżalniami, tyrolka)
- rodzinna strefa piknikowa (parkiet taneczny, oczko wodne, strefa do ćwiczeń fizycznych, wozy z jedzeniem i inne)
- mała strefa sportu (np. wspinaczka)

– O szczegółach i finalnym wyglądzie poszczególnych stref będziemy mogli powiedzieć nieco więcej, gdy teren już prawnie stanie się własnością Wrocławia. Wtedy zlecimy opracowanie szczegółowej dokumentacji projektowej – wyjaśnił Jacek Mól, dyrektor Zarządu Zieleni Miejskiej we Wrocławiu.

Z całą koncepcją Klina Wojszycko-Jagodzińskiego można zapoznać się na stronie www.wro.news/klin-koncepcja

Mix pokoleń może dawać max korzyści w biznesie

OLEKSANDR POLIAKOVSKY

Uczestnicy konferencji pod hasłem „Mix pokoleń = max wyników"

Wielopokoleniowość w biznesie ze szczególnym uwzględnieniem niewykorzystanego potencjału osób w wieku 50+ była tematem konferencji „Mix pokoleń = max wyników. Pokolenie Z i 50+ na rynku pracy". Wzięli w niej udział m.in. przedsiębiorcy zainteresowani nowymi trendami w zatrudnianiu.

Katarzyna Wiązowska

O wykorzystaniu potencjału pracowników w różnym wieku, głównie powyżej 50+, rozmawiali uczestnicy konferencji „Mix pokoleń = max wyników. Pokolenie Z i 50+ na rynku pracy". Jej organizatorem jest Biuro Rozwoju Gospodarczego Urzędu Miejskiego Wrocławia. – Nasze działania dotyczą osób 50-letnich i nieco starszych, czyli pokolenia X, które pozostanie na rynku pracy jeszcze około 10 – 15 lat. Jest to grupa, która z niewiadomych przyczyn pozostaje niewidzialna dla pracodawców – mówi Ewa Dziekańska-Budniak z Biura Rozwoju Gospodarczego. – Osoby, o których dziś mówimy, gdy wypadną z rynku pracy, nie mogą na niego wrócić. Pomija je również ustawodawca, projektując najnowsze instrumenty. Mamy jednak nadzieję, że to się wkrótce zmieni.

Doświadczeniami o potencjale zespołów wielopokoleniowych, tworzeniu takich zespołów i zarządzaniu nimi, dzielili się eksperci i menedżerowie, którzy pracują z różnymi pokoleniami i potrafią optymalnie wykorzystać energię Zetek, ich wiedzę i doświadczenie. Według Rafała Niewiadomskiego, dyrektora Powiatowego Urzędu Pracy we Wrocławiu, aktualnie jest tam zarejestrowanych 8,5 tys. bezrobotnych, z czego ponad 30 proc. w wieku 50+ lat. W ubiegłym roku wrocławski PUP wydał ponad 4 tys. skierowań do pracy osobom 50+, w efekcie zatrudnienie znalazło 1400 z nich. Prawie 3600 osób skorzystało z poradnictwa zawodowego. Tylko 15 bezrobotnych w tym wieku wzięło udział w szkoleniach, a na staż poszło 55. Z dotacji na rozpoczęcie działalności gospodarczej skorzystało 18 zarejestrowanych, refundacja wynagrodzenia (pomoc dla pracodawcy) dotyczyła 21 osób. Partnerami strategicznymi wydarzenia są Agencja Rozwoju Aglomeracji Wrocławskiej, Zachodnia Izba Gospodarcza Pracodawcy i Przedsiębiorcy, partnerem merytorycznym – HAYS Poland.

Trzecie liceum rozrośnie się i zmodernizuje

To będzie jedna z najnowocześniejszych szkół w Polsce. Większa powierzchnia, nowoczesny blok sportowy, nowe sale dydaktyczne i więcej zieleni – tak zmieni się wrocławska „Trójka".

Paulina Falkiewicz

III LO przy ul. Składowej może poszczycić się wieloma sukcesami edukacyjnymi i znaczącą liczbą olimpijczyków. A już niebawem także nowoczesnym budynkiem i zapleczem sportowym. Wybrano projekt, zgodnie z którym realizowana będzie inwestycja.

Zmodernizowany i rozbudowany

W konkursie na opracowanie projektu przebudowy i rozbudowy szkoły, do którego zgłoszono 13 prac, zwyciężyła koncepcja przygotowana przez pracownię CH+ Architekci. Projekt wpisuje się w proces modernizacji wrocławskich obiektów edukacyjnych i spełnia współczesne wymagania środowiskowe oraz standardy dostępności dla osób z niepełnosprawnościami.

W nowej części, która powstanie w miejscu obecnego bloku sportowego i łącznika oraz przyległego boiska, znajdą się:

- 11 sal lekcyjnych
- blok sportowy o powierzchni ponad 1000 mkw.
- sala konferencyjna na 100 osób
- gabinety specjalistyczne (m.in. psychologa i pedagoga), przestrzeń administracyjna i socjalna.

Projekt uwzględnia także modernizację istniejącego budynku – na powierzchni około 400 mkw. powstaną:

- nowe pracownie i sale lekcyjne
- biblioteka
- pomieszczenia socjalne.

– Ważnym elementem projektu jest też jasny i przestronny hall na styku starej i nowej części oraz szerokie i doświetlone korytarze na wyższych kondygnacjach rozbudowanej części szkoły. Będzie też winda – wyjaśnia Jolanta Wnęk, dyrektor Zarządu Inwestycji Miejskich we Wrocławiu. Poza tym, wokół szkoły zostaną wyremontowane boiska, powstanie też miejsce do streetballa i siłownia plenerowa. Planowane są także nowe nasadzenia zieleni, podziemny parking dla samochodów oraz stojaki na rowery i hulajnogi. – Jestem niezwykle szczęśliwy, bo to dla naszego liceum bardzo ważna inwestycja. Dodatkowa powierzchnia i sale, nowy blok sportowy i pięknie zaaranżowane pobliskie nadbrzeże – na to czekamy – podkreśla Tomasz Cygal, dyrektor LO nr III we Wrocławiu.

III LO PO ROZBUDOWIE

3 tys. mkw. powierzchni budynku

8,6 tys. mkw. całego terenu

WIZUALIZACJA: UMW

III Liceum Ogólnokształcące we Wrocławiu, które będzie rozbudowane, mieści się przy ul. Składowej 3

Coś dla szkoły i dla miasta

Rozbudowa III LO będzie miała także szerszy kontekst urbanistyczny – w zwycięskiej koncepcji zlokalizowano kładkę pieszo-rowerową nad Odrą, która połączy Nadodrze z Kępą Mieszczańską. – Jako pracownia CH+ Architekci cieszymy się z możliwości realizacji naszej propozycji przebudowy tej szkoły. Nie mogliśmy tego przetargu przegapić. Wykorzystujemy też nasze doświadczenie zdobyte zarówno przy projektowaniu obiektów edukacyjnych m.in. na wrocławskich Stabłowicach, jak i obecnie budowanego ZSP przy ul. Zwycięskiej – mówi Wojciech Chrzanowski, założyciel CH+ Architekci. – Co ciekawe, mamy w swojej ekipie osoby, które skończyły właśnie to liceum i teraz przygotowywały projekt jego przebudowy – dodaje.

Pracownia CH+ Architekci ma 12 miesięcy na przygotowanie dokumentacji projektowej.

26 podwórek do remontu: przyjdź na konsultacje

Wrocławskie Mieszkania wyremontują 26 podwórek. Tylko w 2025 roku jednostka przeznaczy 36,5 mln zł na ich metamorfozę. Które konkretnie zostaną wyremontowane? Przeczytajcie.

Nadia Szagdaj

Wrocławskie Mieszkania rozpoczynają metamorfozę kolejnych podwórek. Wszystkie prace zostaną najpierw skonsultowane z mieszkańcami. Na sześciu z nich spotkania już się odbyły (Sępolno, Kleczków, Psie Pole-Zawidawie, dwa razy Ołbin, Tarnogaj). Kolejne remonty i spotkania przed nami.

Oto lista nowych zadań:

- ul. Orzechowa
- ulice: Koreańska, Polna, 3 Maja, Krótka, Chińska
- kwartał: wyb. Wyspiańskiego, ul. Wrońskiego, pl. Grunwaldzki
- wyb. Pasteura 11-17
- ul. Opolska 53-55
- ulice: Łódzka, Gliniana, Gajowa, Wesoła
- ul. Krakowska 25-27
- pomiędzy ulicami Szybką a Traugutta 96
- ulice: Chudoby, Więckowskiego, Kościuszki, Brzeska
- ulice: Traugutta, Kościuszki, Więckowskiego
- ulice: Ciepła, Borowska, Gliniana, Wesoła
- ulice: Trzebnicka, Kleczkowska, Siemieńskiego i Kraszewskiego
- wnętrze międzyblokowe na Brochowie
- ulice: Wesoła, Borowska, Przestrzenna, Łódzka
- ul. Krynicka
- ul. Brzeska 25a
- ulice: Kościuszki, Więckowskiego, Chudoby, Brzeska
- ulice: Nyska, Paczkowska i Sernicka
- wnętrze: al. Kromera, ul. Galla Anonima, ul. Długosza,
- ulice: 8 Maja, Kosynierów Gdyńskich, Belwederczyków, Mickiewicza.

Terminy konsultacji będą ogłaszane na bieżąco na stronie www.wroclaw.pl/rozmawia

WM

Wrocławskie Mieszkania remontują podwórka w swoim zasobie

Ubytek w jezdni?

Nieodebrane śmieci? Awaria wody?

Wrocław ma niemal 300 km kw. powierzchni i ponad 800 tys. mieszkańców. To ogromny obszar i liczba osób do zaopiekowania. Codziennie do Zarządu Dróg i Utrzymania Miasta, Ekosystemu, Miejskiego Przedsiębiorstwa Komunikacyjnego, Zarządu Zieleni Miejskiej czy Miejskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji wpływają dziesiątki spraw. Też masz sprawę? Podpowiadamy, co gdzie zgłosić.

Agata Zięba

Zarząd Dróg i Utrzymania Miasta: ulice i ich naprawy

- dziura w jezdni, chodniku, drodze rowerowej
- uszkodzone meble miejskie na przystanku (ławka, słupek, wiata)
- zepsuta latarnia
- wytarte pasy na przejściu dla pieszych
- uszkodzony lub obrócony znak drogowy
- uszkodzona barierka przy chodniku
- awaria sygnalizacji świetlnej

Dyżurny dyspozytor:
- 19 501, 71 376 00 22 (całodobowe zgłoszenia awarii)
- zgloszenia@zdium.wroc.pl

Biuro Obsługi Klienta:
- 71 376 07 34, 71 376 07 92 (pn., wt., czw., pt. w godz. 7.15–15.15, śr. do godz. 17)
- e-mail: zdium@zdium.wroc.pl

Biuro Rzeczy Znalezionych:
- 71 376 08 96 (pn.–pt. w godz. 8–14)

W ZDiUM załatwisz też: zajęcie jezdni lub chodnika na ogródek plenerowy bądź kontener na gruz, uzgodnienie budowy zjazdu na posesję, zakup abonamentu parkingowego, odszkodowanie za uszkodzenie pojazdu np. przez dziurę w jezdni: **www.wro.news/ZDiUM-procedury**.

Ekosystem: porządek w mieście

- przepełniony kontener na odpady lub jego brak
- nieterminowy odbiór śmieci
- uszkodzony lub brudny kosz na przystanku
- dzikie wysypisko lub ulica, przystanek, skwer do posprzątania
- sprzątanie lub odśnieżenie ulicy

Interaktywne Centrum Mieszkańca:
- kontakt.ekosystem.wroc.pl/dla-mieszkanca

Infolinia:
- 71 758 69 11 (pn.–pt. w godz. 7.30-15.30)

Harmonogram odbioru odpadów:
- ekosystem.wroc.pl

Wymienione spółki mogą zająć się zgłaszanymi sprawami tylko na terenie, który jest własnością miasta.

Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji: awarie, kranówka, wodomierze

- brak zimnej wody w kranie
- wyciek wody na ulicy
- wylewająca studzienka
- wymiana wodomierza
- uzgodnienie podłączenia do kanalizacji

Pogotowie wodno-kanalizacyjne:
- 994 (czynne całą dobę)

Centrum Obsługi Klienta:
- 71 340 96 55 (pn., wt., czw., pt. w godz. 8-15, śr. do 17)
- bok@mpwik.wroc.pl

UWAGA! MPWiK dostarcza tylko zimną wodę. Brak ciepłej wody należy zgłosić do zarządcy budynku. Mieszkańcy lokali należących do gminy mają do dyspozycji Zarząd Zasobu Komunalnego i Wrocławskie Mieszkania. Aby dowiedzieć się, kto jest zarządcą budynku, w którym mieszkasz, wpisz swój adres w wyszukiwarkę: **www.wro.news/znajdz-zarzadce**. Jeśli mieszkasz w zasobie ZZK, znajdź swoje biuro Obsługi Klienta na **zzk.wroc.pl**. Jeśli mieszkasz w zasobie Wrocławskich Mieszkań, Centrum Obsługi Mieszkańca znajdziesz na **www.wm.wroc.pl**.

Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne: autobusy i tramwaje

- brak tramwaju lub autobusu
- reklamacja dotycząca mandatu
- pochwała lub skarga nt. kierowcy pojazdu
- pytanie o prawo do ulgi

Biuro Obsługi Pasażera:
- 71 308 50 30 (pn.–pt.w godz. 7-21), bop@mpk.wroc.pl

Biuro Rzeczy Znalezionych:
- 71 308 50 36, 798 085 431

Zarząd Zieleni Miejskiej: utrzymanie zieleni i imprezy w parku

- złamane drzewo lub ułamana gałąź
- zdewastowany zieleniec lub klomb
- organizacja wydarzenia w parku
- wytyczenie ścieżki w parku
- ustawienie ławki w parku

Sekretariat:
- 71 323 50 00 (pn.–pt. w godz. 7.30-15.30)
- sekretariat@zzm.wroc.pl

Wymienione spółki mogą zająć się zgłaszanymi sprawami tylko na terenie, który jest własnością miasta.

Węzeł przesiadkowy zamiast przystanku

Najwęższy przystanek w mieście zniknie. Na Drobnera przy Dubois powstanie nowoczesny węzeł przesiadkowy. Wrocławskie Inwestycje dostały zielone światło do ogłoszenia przetargu, który wyłoni wykonawcę prac. Węzeł zostanie zbudowany od nowa. Tory tramwajowe będą usytuowane w innym miejscu i zmieni się geometria jezdni – dzięki temu na wyspie będzie miejsce na podwójne przystanki autobusowo-tramwajowe, z szerokimi peronami. Według szacunków przebudowa może pochłonąć nawet 50 mln zł, a trwać może 1,5 roku. Konkretną kwotę poznamy po rozstrzygnięciu przetargu, który niebawem ogłoszą Wrocławskie Inwestycje.

Linia 913 jeździ dalej – do Galowic

Od 3 marca wybrane kursy linii 913 w dni robocze zostały przedłużone do miejscowości Galowice. Kursy wydłużone do Galowic obsługują przystanki przy skrzyżowaniu alei Niepodległości z ulicą Wrocławską w Żórawinie dla obu kierunków jazdy z pominięciem przystanków: Żórawina – Niepodległości (mostek) i Żórawina – Kościół św. Trójcy. Pozostałe kursy (do Żórawiny) bez zmian w trasie przejazdu. W miejscowości Galowice linia 913 obsługuje przystanki: Galowice – skrzy. Parkowa i Galowice – skrzy. Sportowa.

Zaczipujesz psa lub kota bezpłatnie

Wrocław wznawia program bezpłatnego czipowania oraz sterylizacji psów i kotów. Miasto ogłosiło przetarg dla gabinetów weterynaryjnych. Program ma poprawić sytuację zwierząt w mieście. Usługi będą dostępne dla wszystkich mieszkańców Wrocławia, którzy zechcą z nich skorzystać. Rachunki za te działania pokryje Wrocław. Koszt programu w tym roku wynosi 350 tys. zł. Lista gabinetów zostanie opublikowana po rozstrzygnięciu przetargu.

Sprawdź, zanim wsiądziesz na rower

Wracasz na rower po zimowej przerwie? A może jeździłeś całą zimę i teraz jedynie zmieniasz odzież na cieńszą? Pamiętaj, aby dobrze przygotować swój rower i wziąć udział w rywalizacji W Kółko Kręcę! Przypomnij sobie też obowiązujące zasady ruchu.

Redakcja

Aby poruszać się rowerem po drogach publicznych, musimy upewnić się, że mamy przy nim wymagane prawem wyposażenie. Twój jednoślad musi mieć:

- z przodu – co najmniej jedno światło pozycyjne barwy białej lub żółtej selektywnej (może być migające)
- z tyłu – co najmniej jedno światło odblaskowe barwy czerwonej o kształcie innym niż trójkąt oraz co najmniej jedno światło pozycyjne barwy czerwonej (może być migające)
- co najmniej jeden skutecznie działający hamulec
- dzwonek lub inny sygnał ostrzegawczy o nieprzeraźliwym dźwięku.

– Podczas jazdy w dzień przy dobrej widoczności dopuszcza się, aby światła pozycyjne roweru (białe i czerwone) były zdemontowane. Dobrze jednak mieć je zawsze przy sobie, aby w razie potrzeby ich użyć – mówi Urszula Jagielnicka, główna specjalistka ds. promocji mobilności aktywnej w UMW.

Kask nie jest obowiązkowy, jeśli jednak uznasz, że będziesz czuć się w nim bezpieczniej, to pamiętaj, aby go odpowiednio założyć i dopasować – tylko wtedy będzie spełniał swoją funkcję.

Jak jeździmy po mieście?

- Nie jeźdź po chodniku! (poza sytuacjami, w których jest to dozwolone).
- W ścisłym centrum miasta, na drogach dla pieszych i rowerzystów oraz w parkach zwolnij i ustąp pierwszeństwa pieszym.
- Pamiętaj o sygnalizowaniu manewrów!
- Pamiętaj, że nie masz pierwszeństwa na przejeździe rowerowym przed nadjeżdżającym tramwajem!
- Zwracaj uwagę na znaki – nie jeźdź pod prąd po pasach ruchu dla rowerów i jednokierunkowych drogach dla rowerów.

UNSPLASH.COM

Sezon rowerowy rozkręca się na dobre. Zanim wsiądziesz na rower, sprawdź stan świateł, hamulców i odśwież sobie zasady ruchu drogowego

Przyłącz się do akcji W Kółko Kręcę i wygrywaj nagrody!

W Kółko Kręcę to rywalizacja rowerowa kierowana szczególnie do osób aktywnych zawodowo, studentów oraz młodzieży uczącej się w szkołach ponadpodstawowych. Przedwiosenna edycja kampanii W Kółko Kręcę potrwa do 31 marca. Szczegóły są na stronie **www.wkolkokrece.pl**.

Cyberbezpieczeństwo. Podaj dalej

Jesteś dyrektorem szkoły lub działasz w jego imieniu? Zgłoś szkołę do kolejnej edycji projektu: „Cyberbezpieczeństwo. Podaj dalej". Projekt bezpłatny, przeznaczony dla uczniów od 6 klasy szkoły podstawowej do klasy maturalnej włącznie. Decyduje kolejność zgłoszeń.

WCRS

WCRS organizuje szereg działań edukacyjnych o cyberbezpieczeństwie

Redakcja

– Nasi trenerzy pojawią się w wybranych szkołach na terenie Wrocławia i przeprowadzą warsztaty z przeciwdziałania hejtowi dla wskazanych przez szkołę 20–30 uczniów i uczennic – mówi Martyna Wilk z Wrocławskiego Centrum Rozwoju Społecznego, prowadząca projekt Cyfryzacja Odpowiedzialna Społecznie.

Uczestnicząca w projekcie młodzież zyskuje dwie umiejętności. Po pierwsze, młodzi dowiadują się, jak radzić sobie z cyberprzemocą, gdy jest się jej ofiarą, świadkiem lub sprawcą. Po drugie, uczą się, jak samodzielnie przeprowadzić dla swoich rówieśników warsztat dotyczący cyberprzemocy i mowy nienawiści w internecie.

Osoby, które wezmą udział w warsztatach, są zachęcane do przeprowadzenia własnego warsztatu z przeciwdziałania cyberprzemocy w swoim środowisku (np. w klasie, w stowarzyszeniu lub w drużynie harcerskiej). Jeśli zrealizują to zadanie, są zapraszane w roli ambasadorów do kolejnych działań realizowanych przez miasto na rzecz przeciwdziałania cyberprzemocy.

Zgłoś szkołę: wro.news/cyberbezpieczenstwo-warsztaty

Nie tracisz nic, a miasto zyskuje 4,5 mld zł

Skąd we Wrocławiu są pieniądze na przedszkola i szkoły, chodniki i ulice, teatry i domy kultury, autobusy i tramwaje czy remonty zabytków? Z różnych źródeł, ale aż ponad połowa pochodzi z podatków od naszych zarobków. Rozliczając PIT w jednym z wrocławskich urzędów skarbowych, przyczyniamy się do rozwoju miasta.

Bartosz Chochołowski

Ile dokładamy się do Wrocławia? Według budżetu na ten rok, z naszych PIT-ów do miejskiej kasy wpłynie 4,5 mld zł. To 53 proc. wszystkich przychodów. Może tak być dzięki temu, że mieszkańcy Wrocławia płacą podatki we Wrocławiu. Nie tylko ci zameldowani.

Płacić trzeba w miejscu zamieszkania, a nie zameldowania

Zgodnie z przepisami, powinniśmy się rozliczać w miejscu zamieszkania. Nie jest ważne, czy jesteś studentem, przeprowadziłeś się tu niedawno – kluczowe jest to, że mieszkasz we Wrocławiu. A czy we własnym mieszkaniu, domu lub apartamencie czy w akademiku, na stancji lub w wynajmowanym mieszkaniu – to bez znaczenia.

Miasto potrzebuje pieniędzy nie tylko na bieżące rachunki za oświetlenie ulic i ich sprzątanie. Przede wszystkim wydaje na rozwój – budowę nowych szkół, dróg i torowisk. Szczególnie w tym ostatnim temacie planowane w najbliższych latach wydatki są ogromne. To my w ponad połowie finansujemy te inwestycje (niektóre z nich opisujemy na kolejnych stronach). Korzystamy z coraz lepszego miasta, ale poza tym, mamy również wymierne bonusy, jak np. kartę Nasz Wrocław, o czym poniżej.

Płacisz we Wrocławiu – lepiej tu żyjesz

Podatek dochodowy i tak zapłacić musimy. Jego wysokość jest niezależna od miejsca rozliczania, dlatego mieszkając we Wrocławiu, a rozliczając się gdzie indziej, szkodzimy sobie i wspólnocie, nic na tym nie zyskując.

Miasto zachęca do rozliczania się w miejscu faktycznego zamieszkania m.in. poprzez billboardy i plakaty w ramach kampanii „Wrocław się zmienia". Miasto zachęca w niej do rozliczania PIT we Wrocławiu. Chce dotrzeć do nawet 50 tys. podatników, którzy do tej pory swoje zeznania podatkowe składali gdzie indziej. O ile byłoby więcej pieniędzy na nowe zadania, gdyby rozliczyli się we Wrocławiu?

– To są dziesiątki milionów złotych, więc chodzi o bardzo istotną kwotę – szacuje skarbnik Wrocławia Marcin Urban.

Jak rozliczyć PIT we Wrocławiu i dla Wrocławia?

Rozliczenie podatku we Wrocławiu – poza satysfakcją, że dokładamy się do funkcjonowania szkół, teatrów, komunikacji miejskiej, budowy dróg itp. – daje konkretne korzyści. Jedną z najbardziej wymiernych jest możliwość kupowania tańszych biletów na komunikację miejską. Różnica jest spora: miesięczny kosztuje 90 zł zamiast 110.

Rozliczając PIT we Wrocławiu, możemy bowiem przystąpić do programu Nasz Wrocław i poza tańszą komunikacją miejską mamy zniżki lub darmowe wejścia do kilkudziesięciu placówek, od kin przez basen po muzea. Również dla naszych dzieci.

Szczegóły: www.wroclaw.pl/nasz-wroclaw

Rozlicz PIT we Wrocławiu bez wysiłku

Aby pieniądze z naszych PIT-ów trafiły do Wrocławia, nie trzeba nic specjalnego robić. Wystarczy wpisać wrocławski adres zamieszkania, aktualny w dniu składania zeznania. Nie jest on tożsamy z adresem zameldowania. Jak najbardziej może to być adres mieszkania, które wynajmujemy, lub akademika. Nie potrzebujemy do tego zgody właściciela nieruchomości.

PIT składamy w jednym z wrocławskich urzędów skarbowych. Ulica, przy której mieszkamy, jest przypisana do jednego z nich. W nazwach urzędów skarbowych są nazwy dawnych dzielnic, a nie obecnych osiedli, więc np. mieszkając przy Traugutta (daleko od osiedla Krzyki) nie powinniśmy się zdziwić, że składamy PIT do urzędu Wrocław-Krzyki. Aby znaleźć właściwy urząd, można skorzystać z wyszukiwarki. Wpisujemy ulicę i wyświetla nam się właściwy urząd skarbowy: **www.wroclaw.pl/dla-mieszkanca/urzad-skarbowy-wroclaw-wyszukiwarka.**

Urzędy Skarbowe we Wrocławiu:

US Wrocław Fabryczna
ul. Ostrowskiego 5
tel. 71 797 73 00

US Wrocław Krzyki
ul. Sztabowa 100
tel. 71 338 92 01

US Wrocław Psie Pole
ul. Trzebnicka 33
tel. 71 326 52 00

US Wrocław Stare Miasto
ul. Inowrocławska 4
tel. 71 786 67 00

US Wrocław Śródmieście
ul. Piłsudskiego 27-29
tel. 71 343 53 76

Pracując za granicą, można rozliczyć się we Wrocławiu?

Osoby, które pracują za granicą, mają nieco bardziej skomplikowaną sytuację. We Wrocławiu PIT-a powinni złożyć ci, którzy posiadają tu „centrum interesów osobistych lub gospodarczych". Innymi słowy, mają tu swój dom, żonę, dzieci, a mimo to wyjechały do pracy za granicę, ale nie przeprowadziły się tam na stałe.

Drugim przypadkiem są osoby, które spędziły w Polsce więcej niż 183 dni w roku podatkowym. Zatem jeśli w 2024 roku ktoś mieszkał we Wrocławiu przez 184 lub więcej dni, to mimo że się wyprowadził za granicę na stałe, składa PIT we wrocławskim urzędzie odpowiednim do ostatniego miejsca zamieszkania.

PIT z automatu? Lepiej sprawdź, czy adres jest aktualny

Być może część z nas nie zawraca sobie głowy wypełnianiem PIT-a lub choćby nawet sprawdzaniem zawartych w nim danych. Można i tak, wtedy fiskus rozliczy nas z automatu, ale ewentualny zwrot dostaniemy późno. Lepiej przed końcem kwietnia zajrzeć na podatki.gov.pl do swojego formularza, sprawdzić poprawność danych (a jeśli nam przysługuje jakaś ulga, to ją wpisać i obniżyć swoje zobowiązanie) i wpisać aktualny adres zamieszkania. To ważne szczególnie wtedy, jeśli po przeprowadzce nie aktualizowaliśmy danych w urzędzie skarbowym (robi się to na formularzu ZAP-3).

BEZPŁATNY BIULETYN INFORMACYJNY URZĘDU MIEJSKIEGO WROCŁAWIA NR 9 (219) – MARZEC 2025

Tak zmienia się Wrocław dzięki Tobie

Pieniądze z naszych podatków w dużej mierze są przeznaczane na inwestycje. Dla kierowców budowane są drogi, a dla komunikacji miejskiej trasy autobusowo-tramwajowe. Za setki milionów złotych powstają nowoczesne szkoły, ale są też pieniądze na parki i skwery, a zabytki odzyskują dawny blask. Zobacz, na co płacisz.

Bartosz Chochołowski

OLEKSANDR POLTAVOVSKY, WWW.WROCLAW.PL (20)

REKREACJA

Bastion Sakwowy

To, co się wydarzyło na Bastionie Sakwowym, jest niezwykłe. Trudno przejść obojętnie obok miejsca, które było bardzo popularne wśród wrocławian, dopóki nie zostało zamknięte. Przebywanie tam stało się niebezpieczne, ale po trwającym dwa lata pieczołowitym remoncie, od czerwca 2024 roku znów jest tam pięknie. A będzie jeszcze lepiej. Trwa bowiem II etap przywracania świetności temu miejscu, a będzie trzeci.

Remont głównej części kosztował 30 mln zł. 18 mln pochodziło z dofinansowania z programu Polski Ład. Tak więc przy tej inwestycji wrocławscy podatnicy ponieśli tylko część kosztów: 12 mln zł. Drugi etap, kosztujący 6 mln zł, pokryli już w całości sami.

Jeśli ktoś nie jest przekonany, czy było warto, musi odwiedzić to miejsce. Można z tym poczekać do wiosny, gdy zacznie się sezon na fontanny. Ta na Bastionie jest elegancko podświetlana (do godz. 22).

Teraz trwają prace przy remoncie zabytkowego budynku z toaletami. Wiele wskazuje na to, że będzie to najpiękniejszy miejski szalet. Poza tym remontowane jest wejście z boku na Bastion, które umożliwi dostanie się na górę również osobom z ograniczeniami ruchowymi.

W przyszłości wzgórze zwieńczy glorietta. Są takie plany, choć nie jest przesądzone, czy ma być odtworzona w historycznym kształcie, czy stanowić zupełnie nowy element, tylko nawiązujący do dawnego. Do 1945 roku wzgórze wieńczył trzypiętrowy belweder z glorietą, czyli kolumnową nadbudówką zamkniętą kopułą. Na hełmie kopuły była replika rzeźby Christiana Raucha – kopia Victorii znajdującej się na szczycie Kolumny Waterloo w Berlinie. Glorietę zburzyli Niemcy, obawiając się, że podczas oblężenia miasta będzie stanowić punkt nawigacyjny dla radzieckich pilotów.

Wrocławskie baseny

Duży, zapewniający wiele atrakcji poza samym pływaniem, Aquapark Wrocław ma swoje „dzieci". To nowoczesne obiekty, które nie są aż tak rozbudowane, jak obiekt przy Borowskiej, za to są blisko wrocławian, mieszkających na południu i na północy miasta. Łączy je to, że wszystkie należą do miejskiej spółki Wrocławki Park Wodny oraz to, że oferują sporo więcej niż tylko pływalnię.

Aquapark Brochów

Mieszkańcy Brochowa i okolicznych osiedli doczekali się swojego miejsca wodnej rozrywki w 2022 roku. Przy ul. Polnej 10 kosztem 43 mln zł powstał basen zewnętrzny z brodzikiem i częścią rekreacyjną oraz plażą, a wewnątrz:

- basen sportowy z siedmioma torami do pływania,
- basen do nauki pływania z brodzikiem, małą zjeżdżalnią i armatami wodnymi,
- jacuzzi dla 12 osób,
- sauny,
- strefa fitness,
- pomieszczenie do organizowania eventów,
- punkt gastronomiczny z ogródkiem barowym.

› **www.wro.news/aquapark-brochow**

Aquapark Zakrzów

Dwa lata później, w 2024 roku, podobnego obiektu doczekali się mieszkańcy osiedla Psie Pole-Zawidawie. Przy ul. Wilanowskiej 31. Za 39,5 mln zł powstał basen zewnętrzny i plaża, a na parterze dwupoziomowego obiektu:

- basen sportowy,
- basen do nauki pływania,
- jacuzzi dla 12 osób.

Na piętrze są sauny i sale do fitnessu. W obu obiektach zastosowano nowoczesne i proekologiczne rozwiązania, dzięki którym część energii, zużywanej przez obiekt, pochodzi ze źródeł odnawialnych, a np. na Brochowie deszczówka jest zbierana i służy do spłukiwania toalet czy podlewania zieleni wokół obiektu.

– Dzięki zaawansowaniu technologicznemu i dywersyfikacji źródeł energii oraz kompaktowemu projektowi obiekt powinien być finansowo samowystarczalny. Naszym celem, który udaje nam się realizować, w przeciwieństwie do innych podobnych obiektów w Polsce i na świecie, jest ich rentowność – mówił na zakończenie budowy zakrzowskiego aquaparku Grzegorz Kaliszczak, prezes spółki Wrocławski Park Wodny.

Miasto planuje budowę jeszcze dwóch tego typu obiektów. Na razie jednak plany są na takim etapie, że nie zdradza lokalizacji.

› **www.wro.news/aquapark-zakrzow**

ZIELONY WROCŁAW

Neptun wśród zieleni na Nowym Targu?

To była spektakularna akcja. I oczekiwana przez wrocławian. Dawniej betonowa pustynia na placu Nowy Targ jest już zazieleniona. Aby mogło tu rosnąć 63 tysiące roślin, plac musiał zostać dość poważnie przebudowany. To bowiem „dach" podziemnego parkingu, a więc posadzenie drzew było wyzwaniem.

Wyszło pięknie i od ubiegłego roku możemy cieszyć się nowym obliczem tego istotnego na mapie miasta miejsca. Łatwo nie było, niezbędna była bowiem częściowa rozbiórka istniejącej nawierzchni z kostki i płyt, a potem wykonanie nowych warstw technologicznych, opartych na systemie zielonego dachu. Został on wypełniony substratem glebowym (specjalny rodzaj podłoża zamiast ziemi).

Poza tym zainwestowano w oświetlenie, budowę przyłącza wodociągowego, system automatycznego nawadniania, remont istniejących i dodanie nowych elementów małej architektury. Przy okazji prac elektrycznych utworzone zostały punkty zasilania pod food trucki. Łącznie przebudowane zostało około 60 procent placu.

A na nim rosną:

- 172 drzewa,
- 193 paprocie,
- 13 tys. traw,
- 23 tys. roślin cebulowych,
- 27 tys. bylin
- i pnącza.

Na placu jest zostawiona spora betonowa przestrzeń, ale nie jest to przeoczenie – wcale nie zabrakło zieleni do nasadzenia. To miejsce na fontannę. Czy będzie to wodotrysk w nowoczesnej formie, czy może odtworzenie przedwojennej rzeźby? A może jakaś modernistyczna wariacja na temat boga oceanów? Sprawa wciąż jest otwarta.

› **www.wro.news/zielony-plac-nowy-targ**

Park Krzycki to nie tylko park

Zagospodarowana w minionym roku zielona enklawa zajmuje teren wzdłuż Ślęzy za pętlą tramwajową „Klecina", pomiędzy ogródkami działkowymi Dolinka a ul. Życzliwą. To dolina Olszówki Krzyckiej, która pełni podwójną funkcję – miejsca rekreacji dla mieszkańców oraz w dużej mierze naturalnego zbiornika retencyjnego.

To ważne dla mieszkańców, bowiem pierwotne plany zakładały wybudowanie tu kolektora deszczowego. W obecnej formie wody deszczowe zagospodarowane są inaczej. Olszówkę i istniejący rów wyczyszczono i poddano renowacji. Wykonane zostały zastawki, dzięki którym możliwe jest spowolnienie przepływu i zatrzymanie części wód opadowych. To z kolei wpływa na poprawę warunków siedliskowych, szczególnie w okresie suszy. Są też przepusty nad rowem, które pozwalają połączyć ze sobą przyległe tereny zieleni, jak i osiedla mieszkaniowe z samym parkiem.

Połączenia ścieżek pomiędzy brzegami rowu wykonano w formie przepustów naturalnie wykończonych kamieniem łupanym, jak i przez budowę mostków drewniano-wiklinowych. Na mostki wchodzi się przez wiklinowe bramki. Brzegi zbiorników obsadzone są roślinnością charakterystyczną dla terenów wód i podmokłych. Mamy nawet hibernakulum dla płazów. Na terenie posadzono kilkanaście drzew.

– Cieszymy się, że na naszym osiedlu powstało miejsce, które pełni ważną funkcję przyrodniczą, jaką jest retencjonowanie wody. Ważne, że przy projektowaniu wzięto pod uwagę głos strony społecznej i Olszówka Krzycka płynie w swoim naturalnym korycie, co w pierwotnych zamierzeniach nie było takie oczywiste – cieszyła się podczas otwarcia parku Małgorzata Piszczek, przyrodniczka i aktywistka ws. doliny Olszówki, obecnie radna osiedlowa.

› **www.wro.news/park-krzycki**

BUDUJEMY NAJNOWOCZEŚNIEJSZE SZKOŁY W POLSCE

Nowoczesna i bardzo potrzebna na Wojszycach – nowa szkoła przy Asfaltowej

Obecnie w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 25 uczy się już drugi rocznik dzieci i młodzieży. Pierwsza rekrutacja dotyczyła roku szkolnego 2023/2024. Przedszkolaki i uczniowie przyszli wtedy do zupełnie nowego obiektu, w którym czekało na nich 40 sal lekcyjnych, dwie sale gimnastyczne, boiska, bieżnia, plac zabaw i stołówka.

Na świeżym powietrzu mogą ćwiczyć i bawić się na dwóch boiskach (do piłki nożnej i wielofunkcyjne) oraz bieżni, skoczni w dal i dwóch placach zabaw.

Cały obiekt robi wrażenie, ale szczególnie duża sala gimnastyczna: ma powierzchnię 800 metrów kwadratowych! Mniejsza ma 300 metrów kwadratowych, a sportowego krajobrazu dopełnia jeszcze mniejsza sala do gimnastyki korekcyjnej.

Do ponad 57 mln zł, które miasto wydało na budowę, 10 dołożyła Unia Europejska.

Lipa Piotrowska – w tej szkole przy Cynamonowej nie ma lipy

Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 26 przy ul. Cynamonowej 40 został zaprojektowany dla 1,2 tys. dzieci – 200 przedszkolaków i tysiąca uczniów. Uczęszcza tam obecnie pierwszy rocznik, bowiem placówka jest nowiutenka, działa od września 2024 roku. A w niej 32 klimatyzowane sale, cztery sale komputerowe, dwie do nauki języków obcych oraz pracownie: przyrodnicza, chemiczna, plastyczna, fizyczna oraz muzyczna.

Dodajmy do tego trzy świetlice, stołówkę oraz bibliotekę z czytelnią. A sala gimnastyczna to... wielki obiekt wielofunkcyjny. Ma 900 metrów kwadratowych i można ją dzielić na mniejsze sale, a także stworzyć tu scenę z widownią. Jest też mniejsza 350-metrowa sala oraz trzecia do gimnastyki korekcyjnej.

To nie wszystko, bo jeszcze przedszkolaki mają do dyspozycji osiem sal, a każda z nich ma własny węzeł sanitarny. Dodatkowo trzy z sal (dla trzylatków) mają pomieszczenia na leżaki.

A na zewnątrz boisko do gier zespołowych, do piłki nożnej, bieżnia, skocznia do skoku w dal, place zabaw i ogród. To wszystko w otoczeniu 248 nowych drzew (dębów, platanów i klonów), krzewów, żywopłotów i bylin.

Na Zwycięskiej praca wre – pną się mury nowej szkoły

Wydatki na edukację pochłaniają najwięcej pieniędzy wrocławskich podatników – aż trzy miliardy złotych w tym roku. Bez wpływów z podatku PIT nie byłoby pieniędzy na kształcenie naszych dzieci. A edukacja to przecież świetna inwestycja w lepszą przyszłość.

Z 3 mld zł wydawanych w tym roku połowa idzie na wynagrodzenia dla nauczycieli i pracowników administracji. Reszta pieniędzy przeznaczana jest na bieżące utrzymanie niemal 400 budynków szkół, przedszkoli i żłobków. Na nowe boiska oraz przebudowy szkół, remonty klas, korytarzy czy węzłów sanitarnych miasto przeznacza 120 mln zł. Z tej kwoty najwięcej pochłaniają budowy nowych obiektów.

Dwa lata temu uczniowie zaczęli naukę w nowoczesnym obiekcie

na Wojszycach, rok temu na Lipie Piotrowskiej, a za rok dzieciaki z Krzyków i Partynic będą uczęszczać do placówki przy Zwycięskiej. Do niebagatelnej kwoty niemal 90 mln złotych dołożył się rząd w ramach programu Polski Ład.

Ta placówka, tak jak jej ciut starsze siostry, również będzie dla 200 przedszkolaków i tysiąca uczniów. Również będzie tu zaplecze sportowe na wysokim poziomie, ale generalnie opis inwestycji jest zbliżony do szkół przy Cynamonowej i Asfaltowej, nie będziemy powtarzać, a w szczegółach będziemy opisywać szkołę wraz z postępem budowy.

Warto dodać, że wszystkie te obiekty projektowane i budowane są z myślą o efektywności energetycznej i zagospodarowywaniu wód opadowych – są ekologiczne i dzięki temu też tańsze w bieżącym utrzymaniu.

KOMUNIKACJA

400 mln zł na tory – TORYwolucja trwa | 70 mln zł (w 2025 roku)

Do tej pory MPK wydało na ten cel 350 mln zł. W tym roku wyda 70, znacznie przekraczając próg 400 mln zł.

Dwa duże zadania rozpoczęło jeszcze w 2024 roku: zakończony niedawno remont placu Powstańców Wielkopolskich i ten na Podwalu, który właśnie dobiega końca. Pozostałe plany MPK na 2025 rok to:

1. **Wymiana** torowiska na ul. Kosmonautów: od Jeżowskiej do przystanku „Jeleniogórska".
2. **Modernizacja** torowiska i sieci trakcyjnej na ul. Trzebnickiej – od pl. Powstańców Wlkp. do mostu Trzebnickiego.
3. **Wymiana** pięciu rozjazdów i skrzyżowania torowego na skrzyżowaniu ul. Pomorskiej z Dubois.
4. **Modernizacja** sieci trakcyjnej na pl. Dominikańskim.
5. **Modernizacja** przejazdu na skrzyżowaniu ul. Oławskiej i Podwala.
6. **Modernizacja** torowiska tramwajowego na skrzyżowaniu ul. Borowskiej z ul. Glinianą.
7. **Modernizacja** przejazdu na skrzyżowaniu ul. Powstańców Śl. i Jastrzębiej.
8. **Modernizacja** przejazdu na skrzyżowaniu al. Armii Krajowej z ul. Tarnogajską.
9. **Modernizacja** przejazdu na skrzyżowaniu ul. Tarnogajskiej z ul. Klimasa.
10. **Budowa** mijanki tramwajowej na ul. Przyjaźni we Wrocławiu.

Remonty torowisk będą trwały w kolejnych latach. Ich efekt pokazuje statystyka. W 2020 roku było 86 wykolejeń, większość spowodowanych właśnie złym stanem torów. W 2024 roku było tylko 16, z czego cztery spowodowane złym stanem infrastruktury. Wrocław zapewne wciąż uchodzi za stolicę wykolejeń albo jak niektórzy wolą „wywrocławień", ale to miano jest już nieaktualne, odnosi się do historycznych wyników.

› www.wro.news/remonty-mpk-2025

Tramwaj na Swojczyce przez mosty Chrobrego

Planuje się, że za dwa lata od istniejącej pętli na Sępolnie dojedziemy 2-kilometrowym nowym torowiskiem na ul. Swojczyckiej w rejon ul. Chałupniczej. Tam będzie pętla z parkingiem P+R. Spółka Wrocławskie Inwestycje (WI), która odpowiada za budowę tramwaju na Swojczyce, otwarła oferty w przetargu, ale jeszcze nie wyłoniła wykonawcy. Dlatego koszt tego zadania podajemy w widełkach: 139 mln zł to najtańsza oferta, która wpłynęła, a 196 mln – najdroższa. Oferty 10 chętnych firm są sprawdzane, więc nie wiemy, czy najtańsza wygra. Od decyzji WI przegrani mogą się jeszcze odwoływać, bo o tak wielka kwotę walka może być zacięta.

Jeśli wszystko przebiegnie sprawnie, to już za dwa lata od istniejącej pętli na Sępolnie dojedziemy dwukilometrowym nowym torowiskiem na ulicy Swojczyckiej w rejon ul. Chałupniczej. Tam będzie pętla z parkingiem P+R.

Przebudowana zostanie jezdnia ul. Mickiewicza, Swojczyckiej, wloty ulic Mydlanej, Kolumba i Magellana oraz wybudowana zostanie droga łącząca ulice Marca Polo i Swojczycką. Dodatkowo wybudowane zostaną chodniki i drogi rowerowe, przystanki autobusowe i tramwajowe. Będzie ich łącznie 14: osiem podwójnych dla autobusów i tramwajów, jeden dwustronny i trzy tramwajowe.

Inwestycja nazwana tramwajem na Swojczyce będzie bowiem służyć również komunikacji autobusowej. Wydzielonym korytarzem „bezkorkowo" poruszać się będą zarówno tramwaje, jak i autobusy. Aby to było możliwe, miasto najpierw zbudowało mosty Chrobrego. Stare nie nadawały się już do użytku. Na nowych od razu powstało torowisko, więc przy okazji budowy trasy tramwajowej na moście prace będą prowadzone tylko w ograniczonym zakresie. Budowa nowej przeprawy ukończona w 2023 roku pochłonęła 86 mln zł.

Tramwaj na Maślice

Kwota jest szacunkowa, bo inwestycja jest w fazie projektowania. W tym roku będzie gotowa cała niezbędna dokumentacja, co pozwoli ogłosić przetarg na wyłonienie wykonawcy robót (dopiero po rozstrzygnięciu tego przetargu poznamy dokładną kwotę). Jeśli wszystko przebiegnie zgodnie z założeniami, to za trzy lata będzie gotowa trasa licząca 3,2 kilometra. Jej początek będzie przy stadionie Tarczyński Arena. Następnie przez blisko dwa kilometry biec będzie po północnej stronie ulicy Maślickiej. Następnie odbije w lewo w kierunku południowo-zachodnim w kierunku ulicy Suwalskiej i Królewieckiej, aby zakończyć swój bieg w pobliżu centrum handlowego. Nieopodal PKP planują wybudować przystanek kolejowy. Przy pętli będzie również parking P+R.

Z tramwaju na Maślice będzie mogło skorzystać ponad 14 tys. mieszkańców.

Tramwaj Borowska Szpital

W przyszłym roku zakończy się projektowanie tej inwestycji, a w 2028 ma być już zrealizowana. To niedługi odcinek, ale może wiele zmienić. Nie tylko dla okolicznych mieszkańców, ale również dla pracowników Uniwersyteckiego Szpitala Klinicznego i studentów Wydziału Farmaceutycznego Uniwersytetu Medycznego.

Będzie to przedłużenie istniejących torów na Świeradowskiej. Obecnie jest tam krańcówka i bieg kończą tramwaje jadące na Gaj. Nie ma tam tradycyjnej pętli. Zatem w przyszłości tramwaje nie będą kończyć biegu na wysokości ulicy Orzechowej, gdzie jest Biuro Obsługi Pasażera MPK, tylko pojadą dalej torowiskiem o długości 1,1 km do nowej pętli przy Borowskiej na wysokości ulicy Kukuczki, blisko nasypu kolejowego.

Zakończenie linii tramwajowej klasyczną pętlą, a nie krańcówką, jest ważną zmianą dla MPK. Na tej linii będą mogły kursować zwykłe tramwaje, które stanowią większość taboru. Obecnie na Gaj mogą jeździć wyłącznie dwukierunkowe Skody 19T, których przewoźnik ma 31.

Tramwaj na Klecinę

Niebawem miasto wyłoni projektanta trasy tramwajowej, prowadzącej przez osiedle Klecina do pętli na Oporowie. Pierwotnie planowano, aby nowa linia zaczynała się od istniejącego torowiska na ul. Przyjaźni i prowadziła korytarzem, który w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego stanowi rezerwę pod komunikację. Pętla przewidziana jest przy ul. Kupieckiej na wysokości skrzyżowania tej ulicy z Karmelkową i Giełdową.

Zaplanowany przed laty przebieg trasy spotkał się teraz z oporem części mieszkańców Krzyków. Ze względu na nich, wyłonione w przetargu biuro rozpatrywać będzie drugi wariant. Trasa zaczynałaby się na obecnej pętli „Klecina", biegła przez tereny zielone wzdłuż rzeki i dopiero od mostu nad Ślęzą pokrywałaby się z pierwotnie planowaną trasą.

Projektant sporządzi analizę porównawczą obu wariantów. Będzie musiał wziąć pod uwagę aspekty techniczne – w tym szerokość niezbędnych korytarzy pod nowe torowiska i odpowiednie profile łuków – przyrodnicze, społeczne oraz ekonomiczne.

Trasa ma powstać do 2029 roku. Przewiduje dobudowanie drugiego toru na ul. Przyjaźni, co znacznie usprawni ruch tramwajowy w tym rejonie. Obecnie tramwaje na przemian poruszają się jednym torem.

Tramwaj na Jagodno

Hasło „tramwaj na Jagodno" stało się bohaterem żartów i memów, mimo że sprawa była i jest poważna. Po latach słania pism do resortu infrastruktury wreszcie powstały przepisy, które regulują zasady przecinania się torów kolejowych z tramwajowymi. Zapewne Ministerstwo Infrastruktury zostało zmobilizowane do zajęcia się tematem przez premiera. Donald Tusk obiecał to podczas wizyty na Jagodnie.

Przepisy są (Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 24 stycznia 2025 – roku w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać skrzyżowania linii kolejowych oraz bocznic kolejowych z liniami tramwajowymi i ich usytuowanie – Dz.U. z 3 lutego 2025 roku, poz. 138) i może ruszyć projektowanie tramwaju.

Komfort życia mieszkańców poprawi się jednak już za parę miesięcy. Latem zostanie otwarta trasa autobusowa, którą bez stania w korkach jeździć będą autobusy. Zapewni to szybki dojazd do centrum.

Buspas jest tak zaprojektowany i wybudowany, aby spełniał warunki do ułożenia na nim torowiska. Budowa torów powinna zatem przebiegać sprawnie i szybko. Najpierw jednak musi zostać wyłoniony projektant, który jednocześnie przygotuje dokumentację do rozbudowy ulicy Buforowej. Będzie ona czteropasmowa.

Budowa buspasa kosztuje 45 mln zł. Nie mamy szacunków, ile kosztować będzie wybudowanie torowiska.

REMONTY DRÓG

Dobra droga nie jest tania

Wrocław na Dobrej Drodze to program szybkich remontów nawierzchni ulic. W minionym roku były dwie edycje. Wiosenna nazywała się Programem Szybkich Wymian Nawierzchni i pochłonęła 21,5 mln zł. Zarząd Dróg i Utrzymania Miasta zlecił wtedy remonty na 15 ulicach. Nową jakość zyskało 12 km jezdni.

Pod koniec lata ZDiUM zlecił za 25,4 mln zł remont 16 odcinków ulic o łącznej długości 12 km. To remonty polegające na wymianie nawierzchni, regulacji krawężników i studzienek, dlatego typowane do nich są te drogi, które nie wymagają gruntownej przebudowy z wymianą podbudowy, sieci podziemnych etc.

Program jest kontynuowany w tym roku. Wyremontowane zostaną fragmenty następujących ulic: Czekoladowa, Drzewieckiego, Gwarecka i Dokerska, Inżynierska, Legnicka. Małopolska, Moniuszki, Poleska, Waligórskiego. W budżecie na te remonty zabezpieczonych jest 20 mln zł.

Pomorska i inne duże i gruntowne remonty dróg

Program Wrocław na Dobrej Drodze to remonty nawierzchni, czyli dotyczą tych ulic, które są „zdrowe" u podstaw. Są jednak ulice, które wymagają gruntownego remontu czy przebudowy. Wymieniane są wtedy sieci podziemne i powstaje nowa podbudowa drogi, a sama nawierzchnia jest już tylko wisienką na torcie.

Podajemy pięć przykładów takich inwestycji.

Remont ulicy Pomorskiej

To było wielkie przedsięwzięcie polegające na wymianie starych, jeszcze XIX-wiecznych instalacji, wybudowaniu nowej drogi, torowiska wraz z całą infrastrukturą tramwajową, przystanków, chodników, dróg rowerowych, oświetlenia. Zadanie objęło ulicę Pomorską i część placu Staszica – odcinek od Dubois do wiaduktu nad ulicą Reymonta. Prace zakończyły się w minionym roku.

Remont ul. Dolnobrzeskiej

To ważna inwestycja głównie dla mieszkańców Leśnicy. Ulica Dolnobrzeska zyskuje nową jakość. Powstają tam porządne chodniki i drogi rowerowe, nowe przystanki i oczywiście nowa nawierzchnia. W I etapie za 7,6 mln zł przebudowany został odcinek od Krępickiej do Błońskiej.

Nowe trasy tramwajowe

BARTOSZ CHOCHOŁOWSKI

Teraz trwają prace od Średzkiej do skrzyżowania Dolnobrzeskiej z Krępicką, Wolską oraz z Eluarda – to kolejne niemal 3 mln zł.

Remont ul. Wilkszyńskiej
To jedna z tych ulic, które są ważne, mimo że część wrocławian nie wie, gdzie się znajdują. To droga wojewódzka nr 336 na Marszowicach w północnej części osiedla Leśnica. Ta ulica jest strategiczna nie tylko dla wrocławian, ale również dla mieszkańców Wilkszyna czy Pisarzowic. Remont obejmuje rejon od ul. Głównej do granic administracyjnych miasta Wrocławia

Do tego przedsięwzięcia pieniądze z podatku PIT były potrzebne tylko w części. Wrocław otrzymał bowiem na tę inwestycję 27,5 miliona złotych z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg.

Pod ziemią wymieniane są instalacje, a na powierzchni powstają chodniki i droga rowerowa. Na nowej jezdni znajdą się oświetlone bezpieczne przejścia dla pieszych.

Remont ul. Koszarowej

Dokumentacja projektowa jest gotowa, trwa przetarg, który wyłoni wykonawcę robót (dlatego podany koszt remontu jest szacunkowy). Ulica ma znaczenie ponadlokalne, bowiem mieści się tu Wojewódzki Szpital Specjalistyczny i Wydział Nauk Społecznych Uniwersytetu Wrocławskiego. Zniszczoną nawierzchnię z kostki brukowej zastąpi asfalt.

Droga będzie poszerzona o pół metra – czyli do sześciu metrów – dzięki czemu autobusy MPK będą swobodnie się mijać, a zatrzymywać się będą na nowych przystankach z wiatami. Linia A będzie wtedy mogła być przedłużona do Sołtysowic – zgodnie z wnioskami mieszkańców. Rowerzyści będą jeździć dwukierunkową drogą, która powstanie po stronie kampusu uniwersyteckiego i szpitala.

BUDOWA NOWYCH DRÓG

Aleja Wielkiej Wyspy

Wielka Wyspa ma wreszcie alternatywne połączenie z pozostałą częścią miasta. Można z niej wyjechać i do niej dotrzeć od zachodu dzięki dwóm mostom (nad Oławą i nad Odrą). 3,5-kilometrowa trasa wiedzie aż do al. Paderewskiego.

Poza przebudową węzła drogowego na skrzyżowaniu z Krakowską i Armii Krajowej wybudowane zostały skrzyżowania z Olszewskiego, Dembowskiego i Mickiewicza. Na całej długości są drogi rowerowe połączone z istniejącą infrastrukturą dla rowerzystów. Kierowcy z nowej alei korzystają od grudnia 2023 roku, ale prace trwały tam jeszcze przez cały 2024 rok, a formalne odbiory kończą się w tym roku.

Budowa obwodnicy Leśnicy

Spektakularna inwestycja polegająca na przebudowie części ul. Kosmonautów wraz z budową nowego torowiska oraz wybudowanie nowej drogi – ulicy 11 Listopada – która łączy Kosmonautów z Brzezińskiego.

Trasa pozwala na ominięcie historycznego centrum osiedla Leśnica, a poza tym ułatwia komunikację w zachodniej części miasta. Głównie dzięki wiaduktowi nad torami kolejowymi, dzięki któremu kierowcy i pasażerowie w autobusach MPK nie muszą stać przed zamkniętymi rogatkami kolejowymi.

To ważne przedsięwzięcie również ze względu na funkcjonujący przy Fieldorfa duży szpital Marciniaka. Po drugiej stronie Kosmonautów powstaje nowy wielki szpital onkologiczny.

PoWROty kamienic

100 remontów

Zacznie się od 16 kamienic – to tak zwany Projekt Ptasia, którego koszt szacowany jest na 35 mln zł. Miasto zajmie się budynkami przy ul. Ptasiej 9, 11, 13, 14, 15, 25, 27 i 38, Kurkowej 34, 61-63, 65, 67 i 69, Podwórcowej 11 oraz przy pl. Strzeleckim 6 i 8.

Cały program znamiennie nazwany poWROty kamienic to remonty 100 kamienic oraz odnowienie aż 70 podwórek. To wszystko ma się wydarzyć do 2029 roku.

– Kamienice to trzon naszego komunalnego zasobu mieszkaniowego. Dzięki kompleksowym rewitalizacjom mogą współuczestniczyć w budowaniu klimatu i marki miasta, ale jednocześnie są wielkim wyzwaniem – mówi wiceprezydent Wrocławia Michał Młyńczak. – Wrocław przez całe dekady był określany miastem stuletnich kamienic, ale powinniśmy zdawać sobie sprawę z upływu czasu: już dawno mają więcej niż 100 lat, a z tym się wiążą ogromne potrzeby modernizacyjno-remontowe.

Poza Projektem Ptasia na razie wytypowane są 22 kamienice do remontu. Ich adresy to: Kleczkowska 6, 17 i 34, Kraszewskiego 26, Kromera 4, Hubska 35, 37 i 58, Gajowa 25, Górnośląska 6, Opolska 53, 55, 95 i 99, Benedyktyńska 20, 22 i 24, Ładna 17 i 27, Piastowska 27a i 29a i Traugutta 68.

Zaprojektowanie tych remontów kosztować ma około 3,5 mln złotych, a remonty to już wydatek ponad 51 mln zł. Skala planowanych remontów jest duża, ale należy to nazwać przyspieszeniem, a nie początkiem nowego trendu, bowiem takie działania trwają od lat. W poprzedniej pięciolatce Wrocław wyremontował 44 kamienice.

Wrocław ma jeden z największych zasobów komunalnych w Polsce. To około 30 tys. mieszkań w prawie 1,5 tys. budynków ze 100-proc. udziałem gminy oraz ma udziały w około 4 tys. wspólnot mieszkaniowych. Większość to budynki zabytkowe.

Remonty – poza przywróceniem blasku elewacji – mają różne zakresy w zależności od potrzeb i stanu budynków. Obejmują termomodernizację, wymianę okien, drzwi wejściowych, docieplenie dachów i stropów nad piwnicami, izolację fundamentów, wymianę instalacji elektrycznych czy wentylacji. Wymiana ogrzewania w kamienicach – likwidacja tzw. kopciuchów dzieje się od lat, niezależnie od poWROtów kamienic.

› **www.wro.news/100kamienic**
› **www.wro.news/16kamienic**

TOMASZ HOŁOD

Jak wypełnić PIT, by zasilił budżet Wrocławia?

Nowe przedszkola i szkoły, baseny, autobusy i tramwaje, drogi i parki. W ciągu ostatnich lat Wrocław rozwija się tak dynamicznie, że w pewnych miejscach trudno go poznać. Żeby dalej tak było, trzeba nowych środków. Ty też możesz się złożyć na inwestycje we Wrocławiu, jeśli zadbasz, by rozliczenie Twojego PIT-u trafiło do kasy Wrocławia. Jak to zrobić? Aby mieć pewność, że część Twojego podatku zasili budżet Wrocławia, należy, wypełniając PIT, wpisać aktualny, wrocławski adres zamieszkania. Adres zameldowania nie ma tu znaczenia.

Gdy rozliczasz PIT papierowo

w polu **A6** wpisz wrocławski urząd skarbowy, właściwy dla Twojego miejsca zamieszkania

w polu **C1** w pozycjach od 16. do 21. wpisz swój aktualny adres zamieszkania we Wrocławiu

po wypełnieniu całego PIT-u, nie zapomnij go własnoręcznie podpisać

Gdy rozliczasz PIT internetowo

zaloguj się na **podatki.gov.pl** i kliknij w swoją e-deklarację

wejdź w Podgląd i sprawdź, czy w polu C1 w pozycjach od 16. do 21. znajduje się Twój aktualny adres zamieszkania we Wrocławiu

jeśli nie, cofnij się i znajdź sekcję Twoje dane

kliknij w nią i wpisz swój aktualny adres

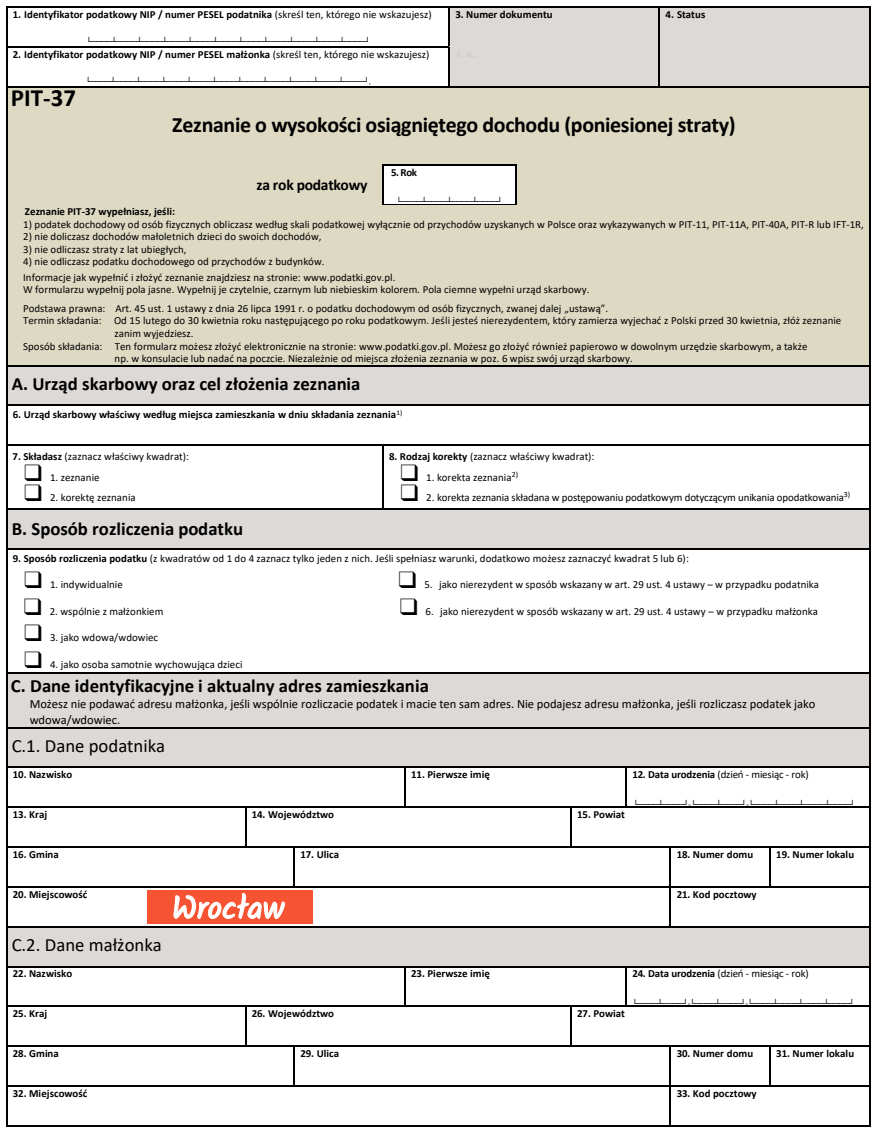

1. Identyfikator podatkowy NIP / numer PESEL podatnika (skreśl ten, którego nie wskazujesz)
2. Identyfikator podatkowy NIP / numer PESEL małżonka (skreśl ten, którego nie wskazujesz)
3. Numer dokumentu
4. Status

PIT-37

Zeznanie o wysokości osiągniętego dochodu (poniesionej straty)

za rok podatkowy 5. Rok

Zeznanie PIT-37 wypełniasz, jeśli:
1) podatek dochodowy od osób fizycznych obliczasz według skali podatkowej wyłącznie od przychodów uzyskanych w Polsce oraz wykazywanych w PIT-11, PIT-11A, PIT-40A, PIT-R lub IFT-1R,
2) nie doliczasz dochodów małoletnich dzieci do swoich dochodów,
3) nie odliczasz straty z lat ubiegłych,
4) nie odliczasz podatku dochodowego od przychodów z budynków.

Informacje jak wypełnić i złożyć zeznanie znajdziesz na stronie: www.podatki.gov.pl.
W formularzu wypełnij pola jasne. Wypełnij je czytelnie, czarnym lub niebieskim kolorem. Pola ciemne wypełni urząd skarbowy.

Podstawa prawna: Art. 45 ust. 1 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, zwanej dalej „ustawą".
Termin składania: Od 15 lutego do 30 kwietnia roku następującego po roku podatkowym. Jeśli jesteś nierezydentem, który zamierza wyjechać z Polski przed 30 kwietnia, złóż zeznanie zanim wyjedziesz.
Sposób składania: Ten formularz możesz złożyć elektronicznie na stronie: www.podatki.gov.pl. Możesz go złożyć również papierowo w dowolnym urzędzie skarbowym, a także np. w konsulacie lub nadać na poczcie. Niezależnie od miejsca złożenia zeznania w poz. 6 wpisz swój urząd skarbowy.

A. Urząd skarbowy oraz cel złożenia zeznania

6. Urząd skarbowy właściwy według miejsca zamieszkania w dniu składania zeznania 1)

7. Składasz (zaznacz właściwy kwadrat):
1. zeznanie
2. korektę zeznania

8. Rodzaj korekty (zaznacz właściwy kwadrat):
1. korekta zeznania 2)
2. korekta zeznania składana w postępowaniu podatkowym dotyczącym unikania opodatkowania 3)

B. Sposób rozliczenia podatku

9. Sposób rozliczenia podatku (z kwadratów od 1 do 4 zaznacz tylko jeden z nich. Jeśli spełniasz warunki, dodatkowo możesz zaznaczyć kwadrat 5 lub 6):
1. indywidualnie
2. wspólnie z małżonkiem
3. jako wdowa/wdowiec
4. jako osoba samotnie wychowująca dzieci
5. jako nierezydent w sposób wskazany w art. 29 ust. 4 ustawy – w przypadku podatnika
6. jako nierezydent w sposób wskazany w art. 29 ust. 4 ustawy – w przypadku małżonka

C. Dane identyfikacyjne i aktualny adres zamieszkania
Możesz nie podawać adresu małżonka, jeśli wspólnie rozliczacie podatek i macie ten sam adres. Nie podajesz adresu małżonka, jeśli rozliczasz podatek jako wdowa/wdowiec.

C.1. Dane podatnika

10. Nazwisko | 11. Pierwsze imię | 12. Data urodzenia (dzień - miesiąc - rok)
13. Kraj | 14. Województwo | 15. Powiat
16. Gmina | 17. Ulica | 18. Numer domu | 19. Numer lokalu
20. Miejscowość Wrocław | 21. Kod pocztowy

C.2. Dane małżonka

22. Nazwisko | 23. Pierwsze imię | 24. Data urodzenia (dzień - miesiąc - rok)
25. Kraj | 26. Województwo | 27. Powiat
28. Gmina | 29. Ulica | 30. Numer domu | 31. Numer lokalu
32. Miejscowość | 33. Kod pocztowy

Harmonogram wywozu gabarytów

5-11.03.2025

Odpady wielkogabarytowe, czyli stare meble, dywany trzeba wyrzucać do specjalnych kontenerów. W najbliższym tygodniu staną na trzy dni pod adresami:

5.03.2025

Gazowa 2, gen. **Kniaziewicza** 21c, Kopycińskiego 41, **Słowicza** 17

7.03.2025

Balzaka 24, Bałtycka 4, Białowieska 29, Bobrza 44, al. Boya-Żeleńskiego 69, Brązowa 4, Brodzka 57, Broniewskiego 9, Bzowa 20, **Cerekwicka** 7, Chełmska 12, Czajkowskiego 120, Czajkowskiego 31, Czajkowskiego 5, **Dębickiego** 11, al. Dębowa 2a, Dolnobrzeska 30, Dolnobrzeska 46a, Drukarska 31, Działkowa 20, Dzielnicowa 4, **Fiołkowa** 4, **Gajowa** 12, Gajowicka 80, Gitarowa 12, Gorlicka 65, Gospodarska 1, Górnicza 24, Grabiszyńska 234, gen. Grota-Roweckiego 119, **Hercena** 4, pl. Hirszfelda 2, Hłaski 46, Hubska 34-36, **Inowrocławska** 27, Inżynierska 20, Inżynierska 49, Inżynierska 53, Iwaszkiewicza 16, **Jastrzębia** 9, **Kamienna** 103, Kaparowa 10, Karłowicza 44, Katowicka 25, Kazimierska 17, Klecińska 140, Kleczkowska 52b, al. Kochanowskiego 23, Kokosowa 11, Komandorska 76, Komuny Paryskiej 29, Konduktorska 4, Kopycińskiego 11, Korzeńska 12, Koszarowa 60, Kościuszki 181, Kozia 29a, Krucza 53, Krynicka 37, Kunickiego 53, **Lechitów** 13, Litomska 19, Litomska 22, Lotnicza 147, Lubuska 111, Lwowska 31, Lwowska 41, **Łódzka** 29, Łódzka 8, **Majakowskiego** 24, Makowa 1, Marszowicka 30, Mickiewicza 111, Mielecka 20, Mielecka 2a, Miernicza 20, Miernicza 8, Miłostowska 25, Mińska 48, **Niepierzyńska** 19a, Nowodworska 71, **Objazdowa** 6, Obornicka 37, Obornicka 77a, Obrońców Poczty Gdańskiej 1a, Okrzei 1, Olszewskiego 123/125, Olszewskiego 23, Opolska 10, Orłowicza 12, Orzechowa 18, Osiniecka 63, **Parafialna** 63, Pełczyńska 110, Pereca 16, Pereca 24a, Pierwiosnkowa 30, Podbiałowa 15, Podchorążych 7, Popowicka 104, Poświęcka 22a, Poświęcka 6, Powstańców Śląskich 112, Powstańców Śląskich 122, al. Pracy 38, gen. Prądzyńskiego 36, Przybyszewskiego 95, Przylaszczkowa 82, **Rędzińska** 20a, Rowerowa 5, **Sempołowskiej** 67, Sierakowskiego 1, gen. Sikorskiego 3, Skarbowców 66, Skrzydlata 3, Skwerowa 2, Słowicza 6a, Sokalska 2, Sołtysowicka 21cc, Sołtysowicka 54a, Sowia 2, Stalowa 63, Stalowa 64, Stanisławowska 99, Strzegomska 296, Strzegomska 5,

POWSTAŃCÓW ŚLĄSKICH

Wpadnijcie do Słowiczego Zakątka 8.03

Przedszkole nr 4 przy ul. Słowiczej otwiera od września grupę integracyjną. Można do niej zapisać dziecko podczas tegorocznego naboru, który zacznie się 20.03. Słowiczy Zakątek ma dwie nowe sale terapeutyczne i zaprasza na drzwi otwarte w sobotę 8.03.

Paulina Falkiewicz

MAREK KSIĘŻAREK

Dzieci z Przedszkola nr 4, czyli Słowiczego Zakątka, w Sali Doświadczeń Świata przy lampie bąbelkowej

Przedszkole nr 4 Słowiczy Zakątek poszerza swoją ofertę o grupę integracyjną, wychodząc naprzeciw oczekiwaniom rodziców dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Oferuje też szerokie spektrum pomocy psychologiczno-pedagogicznej, zapewniając wsparcie logopedyczne, terapeutyczne i psychologiczne.

Zajęcia integracji sensorycznej przeznaczone są dla dzieci z zaburzoną lub zbyt wolno rozwijającą się umiejętnością integracji bodźców sensorycznych. Celem zajęć jest rozwijanie prawidłowego odbioru i analizy bodźców dostarczanych przez węch, smak, słuch, wzrok oraz zmysły wewnętrzne – równowagę i czucie głębokie. Ćwiczenia te poprawiają funkcjonowanie mózgu dziecka, kształtują prawidłowe napięcie mięśniowe, koordynację wzrokowo-ruchową, umiejętności językowe i poznawcze, sprawność motoryczną oraz funkcjonowanie społeczne i emocjonalne – tłumaczy Beata Miturska, dyrektor Przedszkola nr 4 przy Słowiczej.

Dzień otwarty w przedszkolu zaplanowano na 8.03 w godz. 10-12. Rodzice będą mogli porozmawiać wtedy z nauczycielami, a kandydaci do przedszkola – porysować i pobawić się przy muzyce. Kontakt dla tych, którzy nie zdążą przyjść: tel. **71 798 67 88**, e-mail: **sekretariat.p004@wroclawskaedukacja.pl**.

STARE MIASTO

Restauratorzy zaczynają rozstawiać ogródki

Już 10 właścicieli lokalów gastronomicznych w sercu miasta może lada dzień ustawiać stoliki i fotele na świeżym powietrzu, bo podpisali stosowne umowy z Zarządem Zasobu Komunalnego, a kolejnych 39 dostało pozytywną opinię na zajęcie gruntu.

TOMASZ HOŁOD

By restauracja mogła „wyjść" poza lokal, potrzebne jest pozwolenie

Redakcja

W ścisłym centrum, czyli w Rynku i jego okolicy, ogródek gastronomiczny może funkcjonować każdego roku od 1.02 do 14.11. W 2024 roku ZZK wydał 110 takich zgód. – W tym roku na ten moment 10 restauratorów już zawarło z nami umowy na prowadzenie ogródka gastronomicznego, a kolejnych 39 właścicieli restauracji otrzymało pozytywną opinię zajęcia gruntu z przeznaczeniem na uruchomienie ogródka – informuje Beata Piasecka, wicekierownik Działu Lokali Użytkowych ZZK.

ZZK przypomina, że każdy restaurator, który chce postawić ogródek gastronomiczny: w Rynku, Sukiennicach, Przejściach Garncarskim i Żelaźniczym, ul. Świdnickiej (od Rynku do pl. Teatralnego), ul. Oławskiej (od Rynku do Kazimierza Wielkiego) i ul. Kuźniczej (od Kotlarskiej do pl. Uniwersyteckiego) powinien zwrócić się wcześniej o zgodę do Zarządu Zasobu Komunalnego. By podpisać umowę, potrzebny będzie projekt aranżacji ogródka i pozytywna opinia pomocnicza Sekcji Wystroju Miasta Wydziału Architektury UMW.

Zgodę na uruchomienie takiego ogródka wydają także: ZDiUM, Wrocławskie Mieszkania i Zarząd Zieleni Miejskiej – w zależności, która spółka administruje danym terenem.

Wzór umowy: www.wro.news/zzk-ogrodki-gastro

SZCZEPIN

Trzy podwórka przejdą zieloną metamorfozę

Więcej zieleni i dwie siłownie zewnętrzne – Zarząd Zasobu Komunalnego przygotowuje się do przetargu na rewitalizację podwórek między blokami przy ul. Braniborskiej i Trzemeskiej.

Remont podwórka zostanie w całości sfinansowany ze środków ZZK, a projekt uporządkowania zieleńców został w zeszłym roku skonsultowany z mieszkańcami.

– Będzie można się tutaj zrelaksować na ławkach wśród zieleni, bo oprócz rosnących drzew dosadzimy: buki, brzozy i grusze drobnoowocowe. W planach mamy także odnowienie chodników, uporządkowanie miejsc parkingowych, remont murków od strony ul. Braniborskiej oraz odświeżenie i pomalowanie osłon śmietnikowych – wylicza Aleksandra Lipertowska z ZZK. Spółka zamierza w połowie marca ogłosić przetarg na wykonanie tych prac. Jeśli wszystko pójdzie zgodnie z harmonogramem prac, zieleńce będą gotowe jeszcze w tym roku.

WIZUALIZACJA ZZK

BROCHÓW

Wyremontują 700 m chodnika na Mościckiego

OLEKSANDR POLIAKOVSKY

Tydzień temu Zarząd Dróg i Utrzymania Miasta rozpoczął remont chodnika na ul. Mościckiego. Prace potrwają przez miesiąc na kilku odcinkach między Topolową a Birmańską.

Ekipa remontowa zaczęła roboty na odcinku między Birmańską a Wietnamską i będzie się przesuwała na północ, w kierunku Topolowej. Odcinki chodnika na Mościckiego, które będą remontowane: ■ od numeru 2 do 17 ■ od numeru 19 do 27 ■ od numeru 31-33 ■ od numeru 33a-33 ■ od numeru 42 do 42c. Prace powinny zakończyć się do 31.03.

Na Brochowie planowane są jednak znacznie poważniejsze zmiany niż remonty chodników. Miasto przygotowuje się do rewitalizacji historycznego centrum osiedla.

Chodzi o 18 kamienic i ich otoczenie w rejonie ulic Centralnej, Mościckiego, Semaforowej, Chińskiej i Koreańskiej oraz ulicy Ziemniaczanej.

BISKUPIN-SĘPOLNO-DĄBIE-BARTOSZOWICE

Powstała gra terenowa o superosiedlu WuWa

Słynne wzorcowe osiedle WuWa wybudowano w 1929 roku. Macie ochotę dowiedzieć się więcej o tej perełce modernizmu? To wyruszcie na spacer z Adolfem Radingiem i grą terenową.

Grę terenową o WuW-ie zorganizowano po raz pierwszy jesienią ubiegłego roku, przy okazji obchodów 95-lecia osiedla. Teraz zagrać może w nią każdy, bo dzięki Convention Bureau Wrocław pojawiła się w formie na telefon. Gra jest dostępna w aplikacji Tropimy. W trakcie zabawy trzeba mieć włączoną lokalizację. Aplikacja prowadzi nas przez kolejne punkty na mapie, zadając w każdym z nich pytania bądź podając ciekawostki dotyczące oglądanych miejsc. Rozwiązanie wszystkich zagadek pozwoli na odgadnięcie finałowego hasła. Te same zadania co w aplikacji znajdziecie także w drukowanej „WuWa Zeitung". O gazetkę zapytajcie w WuWa Cafe przy dawnej zajezdni Dąbie. Link do gazetki i gry znajdziesz na: **www.wro.news/wuwa-gra**.

UMW

Swobodna 78, Szymanowskiego 6, al. **Śliwowa** 61, Ślężna 214, Śliczna 35, **Trzebnicka** 80, al. **Wiśniowa** 83, Worcella 6, **Zachodnia** 10, Zagaje 8, Zajączkowska 29, zaułek Rogoziński 11, Zielińskiego 53a, Zielna 19, Ziemniaczana 9a, Zmorskiego 6,

10.03.2025

Legnicka 17, **Oficerska** 6, **Wagnera** 7a

11.03.2025

Afgańska 6, **Balzaka** 14a, ks. Bonczyka 10, Bolesławiecka 14/16, Borowska 90, al. Boya-Żeleńskiego 74, Budziszyńska 109, Bukowskiego 158, **Cesarzowicka** 84, Chińska 2a, Chorwacka 78, Chorzowska 1, Chudoby 11, Chudoby 18, Czerniawska 2a, Czytankowa 12, **Dembowskiego** 114, Dobra 6-8, Drukarska 8, **Estońska** 40, **Gagarina** 52, Giserska 2, Gitarowa 17, Gorlicka 54, Grabiszyńska 313, Grochowa 2, Grochowa 24, Głogowska 19, al. gen. **Hallera** 26, 86, 101, Hermanowska 107, Hubska 105, Hłaski 37, **Ignuta** 101, **Jaworska** 5, Jemiołowa 16, Jerzmanowska 118, Jutrzenki 19, **Kamienna** 19, Bolesława Krzywoustego 292, Kamieńskiego 11, Karmelkowa 25, Karpacka 11, Karpacka 8, Komuny Paryskiej 30, Kopycińskiego 31, Kotsisa 39, Krasińskiego 21, Kraszewskiego 13, Krośnieńska 12, Krucza 138, Krynicka 50, Krynicka 74, Krynicka 92, al. Kromera 1, ks. Klimasa 19, ks. Klimasa 37, **Lekcyjna** 69b, Lekcyjna 7, Leonarda da Vinci 5, Leśna 34, Lipska 6, Lwowska 10, **Magellana** 33, Meissnera 9, Mielecka 17, Miernicza 5, , Modlińska 59-61, Modra 50, Mościckiego 17, **Narciarska** 18, Nasturcjowa 16, **Olszewskiego** 1, Opalowa 8, Opoczyńska 13, Orzechowa 107, Orzechowa 60, Osobowicka 146, Ostrowskiego 18, Ołowiana 2-4, **Partyzantów** 113, Pereca 15a, Piękna 44, mjr. Piwnika-Ponurego 77, Popowicka 46, Poświęcka 17a, gen. Połbina 1f, Powstańców Śląskich 82, al. Poprzeczna 50, Przestrzenna 26, Przybyszewskiego 78-80, Przyjaźni 34, **Racławicka** 37, Radkowska 16, Redycka 2, Rzeczna 26, **Samborska** 25, Skarbowców 114, Skwierzyńska 29a, Skwierzyńska 35, Śliczna 49, wyb. Słowackiego 5, Spółdzielcza 1, Spółdzielcza 27, pl. Srebrny 1, Stabłowicka 104, Stalowa 86, Stoczniowa 1, Stopnicka 2, Strzegomska 230, Sułowska 23, Szczepińska 10, Szczęśliwa 12, **Toruńska** 4, Trawowa 63, gen. Traugutta 80, 96, 97, 137, Tunelowa 1, Tyrmanda 5, **Warciańska** 31, Waryńskiego 1, Węgliniecka 5, Więckowskiego 20, Wolbromska 21, Włościańska 14c, **Zachodnia** 36, Zagony 3, Zakładowa 8, Zatorska 142, Zatorska 45, Żelazna 55, Łanowa 12, Łódzka 35.

Zmarł artysta Witold Liszkowski

Witold Liszkowski z Wrocławiem był związany od urodzenia. Absolwent Akademii Sztuk Pięknych na Wydziale Malarstwa, Grafiki i Rzeźby we Wrocławiu (1979). Był autorem ponad 80 indywidualnych wystaw i pokazów multimedialnych w Polsce i krajach Europy, m.in. w Wuppertalu (Niemcy), Moravskiej Trebove (Czechy). Jedną z jego ostatnich wystaw była realizowana jesienią 2024 r. ekspozycja „Barykady" w programie Warsaw Gallery Weekend. Liszkowski odszedł 25 lutego 2025 w wieku 71 l.

Światowej sławy pianistka w NFM

Martha Argerich zagra w Narodowym Forum Muzyki podczas festiwalu Wratislavia Cantans. Jedna z najbardziej cenionych pianistek na świecie, triumfatorka Konkursu Chopinowskiego w 1965 roku, niestrudzona promotorka młodych muzyków, wystąpi 9 września w NFM. Zostały jeszcze bilety, ale znikają błyskawicznie. Bilety kosztują 185–280 zł i można je kupić w kasie NFM oraz na stronie Narodowego Forum Muzyki: bilety.nfm.wroclaw.pl.

Konkurs na recenzję literacką 2025

Wrocławski Dom Literatury i Fundacja Olgi Tokarczuk po raz 7. zapraszają młodych krytyków do udziału w Konkursie im. Tymoteusza Karpowicza na recenzję literacką. Dla laureatów przewidziane są nagrody pieniężne i możliwość publikacji na łamach „Notatnika Literackiego"! Recenzja powinna dotyczyć jednej publikacji, objętość tekstu nie może przekroczyć 6 tys. znaków ze spacjami, prace nie mogą być wcześniej publikowane. Termin nadsyłania upływa 9.04. Uczestnicy muszą być pełnoletni. Szczegóły na: www.wro.news/recenzja25.

Co w marcu przygotował OPT Zamek?

Marcowy program w OPT Zamek zapowiada się ciekawie. Miłośnicy muzyki, sztuki i kreatywnych spotkań znajdą z pewnością w leśnickim pałacu propozycję skrojoną idealnie dla siebie.

Agata Zięba

OPT ZAMEK/JAROSŁAW STRYJEŃSKI

Ośrodek Postaw Twórczych Zamek mieści się przy placu Świętojańskim 1 w Leśnicy

Marzec zainaugurowały dwa weekendowe wydarzenia: bal ostatkowy w stylu regencji w sobotę i autorsko-kuratorskie oprowadzanie po 16. edycji wystawy „Park Sztuki" w niedzielę.

Sztuka i kobiety

Kolejne dni przyniosą jeszcze więcej wydarzeń. Miłośnicy sztuki powinni zainteresować się wernisażem wystawy prac Pauliny Heleny Bobak pt. „Rozważania o nieobecności?", który odbędzie się 7.03 o godz. 18. Prace artystki zachęcają do głębokiego zanurzenia się w świat przeszłości.

Ósmego, z okazji Dnia Kobiet, OPT Zamek zaprasza na dwa wydarzenia. O godz. 11 – warsztaty latino solo dla kobiet, a o godz. 18 – koncert gitarowy João de Sousa. Występy tego artysty łączą melancholię fado, elegancję jazzu, finezję muzyki klasycznej oraz pasję brzmień latynoamerykańskich.

Tańce i spacery

Miłośnicy irlandzkich klimatów powinni zarezerwować sobie czas 14.03, od godz. 17. Z okazji Dnia Świętego Patryka w Leśnicy odbędzie się wydarzenie łączące warsztaty, pokazy i zabawę, które pozwolą uczestnikom odkryć energię irlandzkich rytmów.

Z kolei 18.03 o godz. 20 Zamek zaprasza na koncert na gongach i misach tybetańskich, który wyciszy i otuli spokojem, tych, którzy tego potrzebują. Tego samego dnia o godz. 18 odbędą się też Zamkowe gry planszowe. Dla najmłodszych uczestników przygotowana zostanie selekcja gier dla dzieci, a na dorosłych czekać będą planszowe klasyki oraz nowości.

W niedzielę, 23.03 o godz. 12, odbędzie się filmowy spacer po Leśnicy. Poprowadzi go Michał Karczmarek – pasjonat historii Wrocławia, który od lat z ogromnym zaangażowaniem odkrywa i popularyzuje tajemnice miasta.

Na zakończenie marcowego programu Zamek zaprasza 30. o godz. 17 na koncert z serii Dolnośląskie Salony Muzyczne. Tym razem repertuar będzie obejmować pozycje związane z salonem muzyki polskiej.

› Szczegóły dotyczące wydarzeń na stronie www.zamek.wroclaw.pl

Dolny Śląsk po 1945 roku na planszach

Na wystawie w Rynku zobaczymy, jak zmieniły się miasta południowo-zachodniej Polski po II wojnie światowej. Planszowa ekspozycja to efekt współpracy studentów II roku w Instytucie Historycznym Uniwersytetu Wrocławskiego z CH Zajezdnia.

TOMASZ HOŁOD

Wystawa jest ustawiona na Rynku, naprzeciw wejścia do Pizza Hut

Magdalena Talik

– Wystawą „Amputacja czy rekonstrukcja. Miasta południowo-zachodniej Polski po 1945 roku" chcieliśmy upamiętnić 80. rocznicę zakończenia II wojny światowej, której konsekwencje możemy oglądać do dziś. Miasta, jakie po wojnie znalazły się na terenie Polski, nadal mierzą się z problemem odbudowy, choć niedługo minie cały wiek od tych wydarzeń – podkreślali studenci Zofia Perzyńska i Stanisław Narloch.

Na wystawie prezentowanej na północnej pierzei Rynku zobaczymy, jak wyglądały i zmieniły się: Wrocław, Bolesławiec, Głogów, Legnica, Lubań, Lubin, Oleśnica, Strzegom, Strzelin, Ścinawa, Nysa, Żagań i Żary.

Dr hab. Wojciech Kucharski z Centrum Historii Zajezdnia, który opiekował się merytorycznie całym projektem, podkreśla, że tytuł wystawy – ze słowami amputacja i rekonstrukcja – jest wieloznaczny. – Autorzy wystawy weszli w buty badacza, historyka, który chce poznać przeszłość i zrozumieć, co wydarzyło się w danym mieście, ale też przekazać współczesnej społeczności, jakie dziedzictwo zostało im powierzone i jakie mają względem niego zadania – wyjaśnia.

Wystawa potrwa do 11 marca br.

Ruszyły zapisy na Runmageddon 2025

Siła i charakter – to hasło biegu z przeszkodami Runmageddon, który tradycyjnie zagości we Wrocławiu. Kiedy? 11 i 12 kwietnia 2025 roku na Partynicach. Trwają zapisy.

Błażej Organisty

MATERIAŁY PRASOWE

Runmageddon we Wrocławiu odbywa się od 2016 roku i cieszy się niesłabnącym zainteresowaniem

Runmageddon to bieg z przeszkodami organizowany w różnych zakątkach kraju. Na jego trasie Wrocław jest stałym przystankiem – w 2025 roku impreza zorganizowana zostanie tu po raz dwunasty. Każda edycja przyciąga tysiące osób.

– Runmageddon to doskonała okazja, by złapać sportowego bakcyla, przeżyć niezapomnianą przygodę i poznać nowych ludzi – mówi Adam Ryszczyk, dyrektor wydarzenia. – Wydarzenia są od zawsze otwarte dla wszystkich, nie tylko doświadczonych zawodników lub sportowców. Każdy, nawet bez regularnych treningów, może bezpiecznie zmierzyć się z torem przeszkód.

Wybierz formułę:

- Formuła Intro, 3-kilometrowa trasa z kilkunastoma przeszkodami – dla debiutantów.
- Formuła Games – dynamiczne wyścigi na 100-metrowym torze przeszkód, gdzie liczy się technika i szybkość.
- Formuła Rekrut – połowa klasycznego dystansu. To 6 kilometrów z ponad 30 przeszkodami. We Wrocławiu można ją pokonać również wieczorem.
- Formuła Family to wyjątkowa okazja, by wspólnie z bliskimi pokonać trasę i przeżyć sportową przygodę.

Będą też trasy dla najmłodszych uczestników. Runmageddon Kids to ponad kilometr emocjonujących wyzwań i 15 przeszkód, które pozwolą dzieciom w wieku 4–11 lat poczuć smak sportowej rywalizacji. Nastolatkowie (12–15 lat) mogą sprawdzić się w formule Junior – 2 km przeszkód.

Klasyczna formuła Runmageddonu, czyli 50 przeszkód na 12 kilometrach, to okazja do tego, aby zmierzyć się z dystansem, na którym błoto, woda, ściany, liny i ogień motywują do pokonywania własnych słabości i wychodzenia poza strefę komfortu.

Z myślą o startujących uruchomiono cykl treningów, które wzmacniają wytrzymałość i doskonalą techniki pokonywania przeszkód, umożliwiając lepsze przygotowanie do wyzwania. Zapisy są już otwarte – formularz rejestracyjny znajduje się na **www.runmageddon.pl**.

Tydzień w skrócie

Siatkarki **#VolleyWrocław** przegrały w weekend mecz w Łodzi z Budowlanymi 0:3 (17:25 | 15:25 | 24:26). Była to 9. porażka z rzędu w Tauron Lidze. Po raz ostatni wrocławianki wygrały w niej 5 grudnia. Po 20 kolejkach zajmują 10. miejsce, w dolnej części tabeli.

O niebo lepiej radzą sobie w ekstraklasie **koszykarki Ślęzy Wrocław**. W sobotę odniosły 5. zwycięstwo z rzędu – 67:57 na wyjeździe z Gorzowem – i od dawna są wiceliderkami Orlen Basket Ligi Kobiet. Przed nimi jest tylko VBW Gdynia. 9 marca we Wrocławiu Ślęza kończy sezon regularny.

W niedzielę, 2 marca entuzjaści biegów rozpoczęli kolejny sezon. W ramach **8. Dziesiątki Wroactiv** pobiegli z esplanady Tarczyński Areny. Mieli do pokonania 10 km – al. Śląską i ul. Królewiecką. Celem imprezy jest popularyzacja biegów masowych i promowanie zdrowego stylu życia. Podczas wydarzenia odbyła się tradycyjna loteria, z której dochód zostanie przeznaczony dla Mai chorej na toczeń rumieniowaty układowy.

Śląsk chce wygrać u siebie z Pogonią

Już w najbliższy piątek Śląsk Wrocław rozegra kolejne istotne starcie w walce o utrzymanie w PKO BP Ekstraklasie. Tym razem do Wrocławia na Tarczyński Arenę przyjedzie zespół z czołówki tabeli – Pogoń Szczecin. Początek rywalizacji o godzinie 20.30.

FOT. ADRIANA FICEK/SLASKWROCLAW.PL

Wrocławianie nie kryją, że doping publiczności bardzo im pomaga

Redakcja

Wrocławianie wracają do gry po dwóch spotkaniach wyjazdowych. W 22. i 23. kolejce zmagań drużynie ze stolicy Dolnego Śląska nie udało się powiększyć dorobku punktowego. W Kielcach zespół przegrał 0:2 z Koroną. W Warszawie górą okazała się Legia – 3:1. Trójkolorowi tracą do bezpiecznego miejsca 8 punktów. – Dopóki mamy teoretyczne szanse, żeby zostać w lidze, będziemy walczyć. Wierzę w to, bo z taką energią i podejściem do gry jak z Legią, będziemy w stanie zdobyć więcej punktów. Ważne, aby pokazać taką twarz nie tylko tak dużemu klubowi jak Legia. Musimy to zrobić także w starciach z kolejnymi przeciwnikami – mówił Ante Simundza na pomeczowej konferencji prasowej w Warszawie.

Teraz wszyscy we Wrocławiu liczą, że – podobnie jak w pojedynku z Widzewem Łódź – Śląskowi będą sprzyjać „własne ściany". W poprzednim domowym meczu WKS prezentował się bardzo dobrze i pokonał łodzian aż 3:0. Gra wyglądała lepiej, a piłkarze nie ukrywali, że kibice swoim dopingiem pomogli w zdobyciu trzech oczek.

Zadanie nie będzie łatwe, bo WKS ugości jedną z najlepszych ekip rundy wiosennej. Pogoń Szczecin wygrała pierwsze cztery spotkania w tym roku i awansowała do półfinału Pucharu Polski. Gorzej wyglądała jednak w ostatnim starciu z Lechem Poznań. Poznaniacy pewnie wygrali w Szczecinie 3:0.

Bilety na mecz ze szczecinianami są do nabycia na stronie internetowej bilety.slaskwroclaw.pl.

WYDARZENIA SPORTOWE

piłka ręczna

Orlen Superliga, 5.03, godz. 18, hala Orbita,
WKS Śląsk Wrocław – Zagłębie Lubin

koszykówka

Orlen Basket Liga, 9.03, 15.30,
MKS Dąbrowa Górnicza – WKS Śląsk Wrocław

Orlen Basket Liga Kobiet, 9.03, godz. 16, KGHM Ślęza Arena,
1KS Ślęza Wrocław – Katarzynki Toruń

siatkówka

Tauron Liga, 10.03., 17.30, hala Orbita,
#VolleyWrocław – MKS Kalisz

MATERIAŁY ORGANIZATORA

TEK.day: 200 stoisk elektroników 6.03

TEK.day to wydarzenie dla osób profesjonalnie związanych z projektowaniem i produkcją elektroniki. Łączy w sobie targi, wykłady i spotkania z inspirującymi osobami z branży. Na Tarczyński Arena pojawi się 200 stoisk. Wstęp wolny, wymagana jest rejestracja na: www.wroclaw.tekday.pl

MATERIAŁY ORGANIZATORA

Wiosenny Restaurant Week czas zacząć!

Już 4 marca startuje RestaurantWeek – największy i najpopularniejszy festiwal kulinarny w Polsce. Wiosenna edycja odbędzie się pod hasłem #BornToBeFoodie i potrwa do 17 kwietnia. We Wrocławiu zaprasza aż 46 restauracji. Za menu zapłacimy 69 zł. Zapisy na: RestaurantWeek.pl.

Wesołe miasteczko na Tarczyński Arenie

Wesołe miasteczko znów pojawi się przy Tarczyński Arenie. Od 21.03 do 6.04 od strony ul. Królewieckiej dostępne będą karuzele, kolejki górskie, diabelski młyn czy autodrom. Czynne będzie w godz. 15–21 w dni powszednie, a w sb. i nd. od 13 do 22. Więcej informacji: www.facebook.com/karuzelemadness.

MATERIAŁY ORGANIZATORA

Zielony kiermasz ogrodniczy 15-16.03

Kiermasz to wydarzenie dla fanów ogrodów, tarasów i działek. Odbędzie się na dziedzińcu Zajezdni Dąbie, a wewnątrz w hali Czasoprzestrzeni przy ul. Tramwajowej 1/3 znajdziecie zielone stoiska z ofertą dla domu. W sb. (15.03) i nd. (16.03) wejście w godz. 11–18. Wstęp jest bezpłatny.

MATERIAŁY ORGANIZATORA

KRZYŻÓWKA NUMERU 219

1. „Na świecie pewna jest tylko śmierć i ……”, jak mawiał Benjamin Franklin.
2. Osiedle willowe z ulicami: Solskiego i Karmelkową.
3. Zespół muzyczny, składający się z wielu wokalistów wykonujących jeden utwór muzyczny.
4. We Wrocławiu zazwyczaj niebieski.
5. Może być powszechny albo treści.
6. Miejski budynek mieszkalny w zwartej zabudowie, raczej stary.
7. Przez kilka dni znajdowały się na szczycie iglicy.
8. Wrocławska huta zajmująca się przetwórstwem przede wszystkim miedzi.
9. Z tym państwem Prusy wygrały wojnę w 1871 r. i uzyskały ogromne reparacje.
10. Rzeka, która uchodzi do Odry w okolicach mostu Grunwaldzkiego.
11. Potocznie urząd od podatków.
12. Znak używany przez Związek Polaków w Niemczech.
13. Trzeba je zapłacić za przewóz towarów za granicę.
14. … Polskie, wrocławski dziennik wydawany do 2004 r.
15. Rodzaj floty przybrzeżnej lub śródlądowej, realizującej głównie rejsy turystyczne.
16. Produkował wagony.

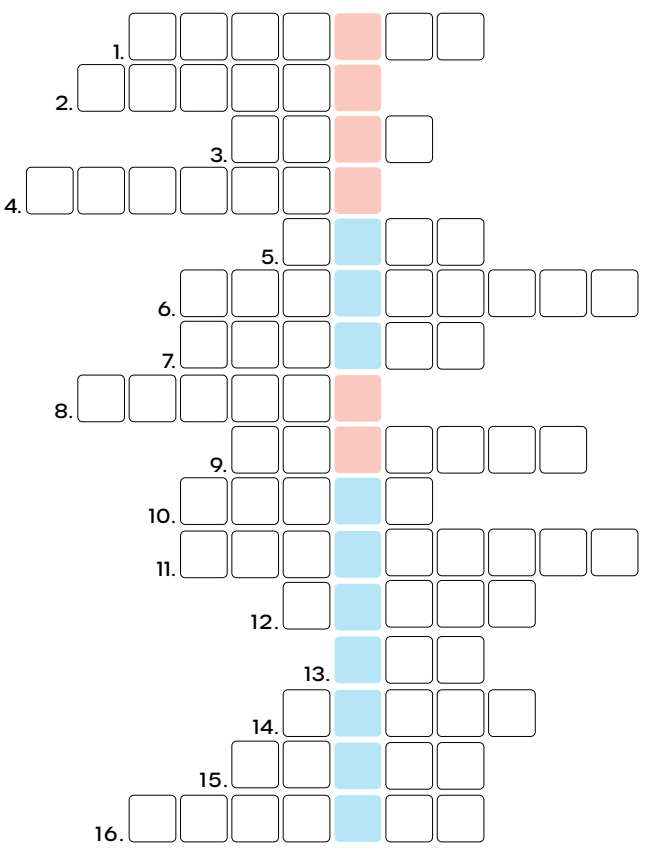

Aby wygrać jedną z trzech nagród, wystarczy wysłać hasło z krzyżówki SMS-em pod numer **664 072 606**. Koszt jednego SMS-a wg taryfy operatora. W treści należy wpisać numer biuletynu i po kropce prawidłową odpowiedź. W tym numerze będzie to **219.HASŁO** (słowo HASŁO należy zastąpić rozwiązaniem krzyżówki). Na odpowiedzi czekamy do **12.03** do **godz. 20.** Trzech zwycięzców wyłonimy zgodnie z regulaminem spośród autorów prawidłowych odpowiedzi do **19.03.** Skontaktujemy się z nimi w ciągu trzech dni roboczych z nr. tel. **71 776 71 00**.

UWAGA! Według regulaminu nagrodę można wygrać raz na 12 miesięcy. W tym wydaniu do zdobycia: bluza z herbem Wrocławia, workoplecak i kubek. Zwycięzcami w numerze 217 (hasło: Radość z nauki) zostały panie: Adriana (bluza) i Paulina (workoplecak) oraz pan Szymon (kubek). Gratulujemy!

Regulamin i RODO www.wroclaw.pl/biuletyn/#konkurs

Następny numer biuletynu wroclaw.pl już od 12.03.2025 **Pełne archiwum w internecie na www.wroclaw.pl/biuletyn**

Bezpośrednie zagrożenie zdrowia i życia

Numer ratunkowy: **112**
Straż Miejska: **986**
Centrum Powiadamiania Ratunkowego WOPR (nr ratunkowy nad wodą): **601 100 100**
Centrum Zarządzania Kryzysowego: **71 770 22 22**

Telefony awaryjne

(bezpłatne, czynne całą dobę)
Pogotowie energetyczne: **991**
Pogotowie gazowe: **992**
Pogotowie ciepłownicze: **993**
Pogotowie wodno-kanalizacyjne: **994**

Ważne telefony

Infolinia Urzędu Miejskiego Wrocławia: **71 777 77 77** (pn.-pt. 8-18)
Zgłoś awarię do ZDiUM: **71 376 00 22 , 19501** (całodobowo)
Centrum Obsługi Klienta MPWiK: **71 34 09 655** (pn.-pt. 8-15, śr. 8-17)
Biuro Obsługi Pasażera MPK: **71 30 85 030** (pn.-pt. 7-21)
Miejskie Biuro Rzeczy Znalezionych: **71 376 08 96** (pn.-pt. 8-14, śr. 8.30-16)
Miejski Rzecznik Konsumentów: **71 777 79 02** (pn.-pt. 7.45-15.45)
Taxi Senior: **794 123 124**
Zgłoś dym ze spalania odpadów: **986** (całodobowo) lub **71 310 06 46** (pn.-pt. 7-14)
Zgłoś chore lub ranne dzikie zwierzę: **71 770 22 22** (całodobowo)
Zgłoś bezpańskiego psa lub kota: **986** (24h)
Wsparcie osób z niepełnosprawnościami: **71 777 89 61** (Biuro Wrocław Bez Barier, pn.-pt. 7.45-15.45)
Telefon Zaufania MOPS: **512 198 939**
Punkt Informacyjno-Kontaktowy Anonimowych Alkoholików: **71 321 21 24, 801 033 242**
Telefon informacyjny grup rodzinnych Al-Anon: **572 945 199**

WROMIGRANT
Punkt informacji dla migrantów i uchodźców (WCRS): **71 772 49 50, 538 579 555** (pn.-pt. 9-17)
Przejście Dialogu, ul. Świdnicka 19
(konsultacje osobiste pn.-sb. 12-16)

Napisz do nas!

REDAKCJA
pl. Solny 14, 50-062, Wrocław,
www.wroclaw.pl,
e-mail: biuletyn@araw.pl

Redaktor naczelna
Anna Aleksandrowicz

Redaktor wydania
Agata Grzelińska

DRUK
AGORA
ul. Daniszewska 27
03-230 Warszawa

WYDAWCA
Gmina Wrocław